Ч. 99 (14.642). Львів, неділя 9. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Четвертрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.30 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ЖАХЛИВА КАТАСТРОФА „ҐІНДЕНБУРҐА".

ВРАЖІННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

Траґічний кінець кермовика „Ґінденбурґ" викликав у цілій Німеччині велике пригноблення. Директор канцелярії канцлера Гітлера виготовив **проклямацію до німецького народу,** що буде в найближчому часі оголошена. Проклямація звертається **із закликом до збирання грошей на вибудування нового повітреплаву** на місце „Ґінденбурґа" і то в тій самій сумі, яку німецький нарід свого часу жертвував у початках розвитку цепелінів після катастрофи „Ц. 4". Тоді зібрано 6 мілінонів марок на будову нового сильнішого повітреплаву.

Канцлер Гітлер довідався про катастрофу тої самої ночі і не спав до рана. Він жертвував 30.000 марок як фонд запомоги для тих, що залишились по погибших членах залоги. Найбільше пригноблення настало у Фрідріхсгафені, де побудували „Ґінденбурґа". Рішено викінчити мерщій новий цепелін „Л. Ц. 130" і пустити в рух, покищо **летунська комунікація з Америки не буде перервана.** Кермовик „Граф Цепелін", що вертається саме з Південної Америки, вилетить 11. травня в нову дорогу. Досі ні одного місця не замовленого на цю подорож, не відкликано.

ДОСЛІДЖУЮТЬ ПРИЧИНИ КАТАСТРОФИ.

Німецьке Інформаційне Бюро подає склад **німецької слідчої комісії,** яка вилетіла спеціяльним літаком крізь Шербурґ на корабель „Европа", що пливе до Америки. До комісії належать конструктори цепелінів: д-р Екенер, д-р Дірц, інж. Гофман і ін. Зокрема справою катастрофи „Ґінденбурґа" занялася **американська комісія,** визначена през. Рузвельтом. Вона має зліквідувати підозріння щодо американського саботажу.

ГОЛОС Д-РА ЕКЕНЕРА.

БЕРЛІН, 8. 5. ПАТ. Предсідник товариства будови цепелінів, д-р Екенер виголосив учора вечором до радія промову на тему катастрофи „Ґінденбурґа". На основі останніх вісток з Америки він заявив, що знаменита організація американської летунської влади **виключує гіпотезу саботажу,** яка спершу видавалась правдоподібна. На думку Екенера, причиною катастрофи радше електричні явища, що повстали наслідком некористних атмосферичних умовин.

СМЕРТЬ КОМАНДАНТА „ҐІНДЕНБУРҐА".

Між членами залоги, що після першої експльозії з криком: „Рятуйтеся!" вискочили з гондолі, був теж командант залоги кпт. Ернст Леман. Його відставлено в тяжкому стані, попеченого і потовченого, до шпиталю, де він незабаром помер. Його смерть викликала в Німеччині глибоке враження. Леман був одною з найвизначніших постатей кермового летунства. В 1917. р. став шефом секції заведень будови цепелінів у Фрідріхсгафені. Від 1928. р. відбував подорожі на повітреплаві „Граф Цепелін", а від 1936. р. став командантом залоги „Ґінденбурґа".

АМЕРИКА ЙДЕ НА РУКУ НІМЕЦЬКОМУ ПОВІТРЕПЛАВСТВУ.

ВАШИНГТОН, 8. 5. ПАТ. Військова комісія сенату приняла під вражінням катастрофи „Ґінденбурґа" проект закону **про улекшення вивозу і продажі гелія, що є монопольним виробом Зл. Держав.** Вивіз дозволений в обмеженій скількости, недостаточній до військових цілей, яка може тільки покрити запотребування Німеччини до удержування трансатлянтійської комунікації кермовиками. Гелій це одинокий газ, що до того надається, бо не вибухає.

ЧИСЛО ЖЕРТВ.

ЛЕЙКГЕРСРТ, 8. 5. ПАТ. Товариство будови цепелінів повідомляє, що загальне число жертв катастрофи „Ґінденбурґа" є 34 убитих, з цього 11 пасажирів, 21 членів залоги, 1 член маневрової залоги та 1 принагідний чоловік.

ТРАГІЧНА СТАТИСТИКА.

У звязку з катастрофою „Ґінденбурґа" слід пригадати, що 17. жовтня 1913. р. упав цепелін „Л. Ц. 2" над Йоганесталем (Південна Німеччина), причому погибло 20 осіб. В липні 1919. р. упав німецький цепелін на території Америки, наслідком чого згинуло 10 осіб. В серпні 1924. р. згорів цепелін „Р. 38" над місцевістю Гель в Анґлії. Тоді погибли 42 особи. Катастрофа кермовика „Рома" над Гемптоном в Анґлії 21. лютого 1922. р. спричинила смерть 34 осіб. У грудні 1923. р. загинув француський кермовик „Діксмінде" з цілою залогою. У вересні 1925. р. роздерла буря американський повітреплав „Шенандоа", причому згинуло 14 осіб. У травні 1928. р. упав італійський кермовик „Італія" з експедицією ген. Нобіле в підбіґуновій околиці, причому згинуло 7 осіб. В жовтні 1930. р. згорів над Францією анґлійський кермовик „Р 101", причому погибло 50 осіб.

—o—

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА.

Львів, 8. травня 1937.

Цікава річ: коли після недавнього атентату на італійського віцекороля в Абисинії марш. Граціяні італійці зробили таку масакру серед тубільців, що в самій Аддіс-Абебі вирізали понад 2.000 осіб, — навіть ворожа італійцям преса не присвятила тій події майже ніякої уваги. Акуратно зближаються роковини еспанської громадянської різні: оклики обурення европейських філянтропів датуються щойно від моменту, коли ті, які помагали одній стороні винищувати другу, переконалися, що вони не мають монополю у цій філянтропійній діяльности і „конкуренція" готова їх побити. Зрештою, в еспанській дійсности нічого не змінилося: зі славянською повільністю, з ґерманською докладністю та романським темпераментом продовжують потомки Веляскеза, Васко-де-Ґами та Сервантеса винищувати себе, а люди так уже привикли до тієї щоденної процедури, що ніякий інтеліґентний вуличний продавець газет не стане приманювати покупців окликами про еспанські страхіття. Мало того. У Катальонії вибухла революція анархістів (яка чудова анальоґія з українськими патріотами: коли московські війська захопили вже Харків і Бахмач — панове отамани Зелений, Данченко, Григоріїв, Шинкар і ріжні інші Махни тільки цим і турбувалися, щоб повалити „реакційну" Директорію); телеграфічні звістки кажуть, що досі на вулицях Барсельони вбитих з братньої руки яких 500 осіб, а ранених певне вчетверо більше. І нікого це не зворушує, ніхто над цією вісткою не зупиняється, не призадумується. Нічого й казати, що ніхто абсолютно не думає про те, що далі діється в Совітському Союзі. І здається, що нема вже такого страхіття, яке вивелоб людей з рівноваги, що нема такої скількости людських жертв, яка хочби самою своєю математичною висотою потряслаб людськими нервами, людською совістю.

Аж ось коротка звістка про катастрофу повітреплава „Ґінденбурґ", в якій згинуло тридцять кілька осіб, зелектризувала ввесь культур-

ний світ. Всі часописи світа товстим друком на перших місцях розписуються про найдрібніші подробиці катастрофи, а напевне десятки міліонів радіослухачів обох півкуль світа жадібно слухали вчора вночі промови д-ра Екнера з подякою американському урядові й народові за співчутливе становище та з гіпотезами про причини катастрофи. У чомуж річ, що ця розмірно маленька подія так людей схвилювала й зацікавила? Чому саме у даному випадку подається спис жертв і ранених, — такий коротенький спис у порівнанні з довгими і все ще незакінченими списами невинних жертв жорстоких політичних режімів або просто звіриної кровожадности, причаєної у людському тілі?! Чи справді це тільки каботинізм „культурних громадянств", або пересит „буденними" історіями та погоня за новими темами, новими враженнями, без огляду на те, що творитиме зміст отого нового, коби тільки було нове?!

Здається нам, що психольоґічне джерело того величезного враження, яке зробила остання летунська катастрофа, всетаки глибше, ширше і — шляхотніше. Воно тісно зв'язане з підсвідомим гоном людини до поступу, того поступу, який проявляється у нових здобутках духової культури, у нових винаходах матеріяльної цивілізації. І той підсвідомий гін викликує почуття вдоволення на звістку про якийсь новий великий успіх ученого, винахідника, творця чи відкривника-подорожника, та почуття смутку на звістку про невдачу у ділянці модерного поступу.

Повітряні кермовики для широких верств населення не мають ще ніякої практичної вартости. Хоч вони у порівнанні з найбільшими вероплянами — кольоси, які можуть помістити до сотні людей, — то проте вони для сірих смертників майже недоступні: не тільки ціною переїзного білету (з Франкфурту до Ню Йорку понад 2000 зол.), але й мінімальними можливостями комунікації (всього два повітреплави, з яких один саме згорів). Але може само тому „Цеппеліни" це річ небуденна, це все ще царина романтики, це щось, що вяжеться з образом будуччини, а не теперішньости, тієї будуччини, в якій і морські глибини і повітряні висоти не ставитимуть ніяких меж ні перешкод не тільки упривілеєним багатирям, але й кожному сірому їздачеві хліба: здобутки техніки перестануть бути власністю одиниць, а сама техніка ніколи не зупиниться на одному місці, змагаючи до вічно нових винаходів і до щораз більшого удосконалення старих.

І той поступ техніки, та взагалі безупинна рухливість людського ума, тягне за собою безперервний шнурок жертв. Статистика великих міст виявляє несамовиті цифри щорічних жертв вуличного руху. Вони вже нікого не дивують і нікого не хвилюють. Бо це невідлучна частина організації життя сучасної людини. І ніхто навіть на мить не подумає зрікатися тих здобутків модерної цивілізації, які все ще коштують щорічно сотні тисяч людей їхнього життя. Перестануть теж люди хвилюватися летунськими катастрофами, коли воздушна комунікація буде така жива, як сухопутня, і коли зокрема повітреплави перестануть бути чудом-дивом, яке в 48 годинах проковтує 5000 кільометрів.

Покищо люди ще такими катастрофами, як учорашня катастрофа „Гінденбурга", хвилюються: не тому, що згинуло там кількадесять осіб, тільки тому, що в сумнів піддається вартість того геніяльного винаходу й гігантського експерименту. І нема найменшого сумніву, що та вчорашня катастрофа ані пропаґаторів того експерименту, ані його практичних виконавців: підприємців і подорожніх не відстрашить. Коли нема найменшого сумніву, що найшлась би безліч добровольців до подорожі петардою на місяць, то напевне не забракне пасажирів, які платитимуть великі гроші за право їзди черговим повітреплавом, що його вибудують на місце нещасного „Гінденбурга". Бо саме у цьому проявляється нестримний людський гін до поступу, саме у цьому лежить підсвідомий героїзм того явища, яке зоветься піонірством.

(Ік).

У Франції ті самі настрої.

(Від нашого кореспондента).

Париж, 3. травня 1937.

Провідник французького політичного центра й одночасно один із найвизначніших членів посольської палати, Поль Рено, сказав недавно із парляментарної трибуни ось так: „Робітнича кляса не може бути щаслива в зруйнованому краю, але теж не може бути і мови про соціяльний мир там, де робітнича кляса є нещаслива".

Сучасний французький економічний експеримент це, не забуваймо, — капіталістичний експеримент, але з дуже сильною соціяльною закраскою, бо він впровадив французьке робітництво на перше місце в соціяльному русі. В країнах демократій: в Америці — Рузвельт; в Анґлії — Норман і Невіль Чемберлен; в Бельґії — Ван Зеланд; у Франції, Голяндії, Скандинавських державах — всюди зарисовується однакова економічна система, розуміється, що в ріжних національних красках, згідно з національним темпераментом і економікою та фінансовою спроможністю тих країв.

Визначний французький економічний публіцист Ле Жен твердить, що як у 1789-ім році Франція надала собі новий політичний статут, так у 1937-ім році Франція виробляє собі новий соціяльний статут.

Він основується на трьох основних статтях: 1) збірному (колективному) договорі праці, який виключає якийнебудь визиск працівника; 2) в 40-годинному тижні праці, який впроваджений нині в цілому французькому промислі і торговлі; 3) у платних відпустках. Соціяльне питання верховодить у Франції економічним питанням, а не слідкує за ним.

Звідси і ціла проблема: чи французька економія зможе витримати це соціяльне темпо робітничих реформ? Думки між економістами є ріжні. Всетаки велика більшість з них думає, що всі ті реформи є вже невідкличним здобутком робітництва і що завертати колесо назад є вже нині соціяльно, а в додатку дуже небезпечною утопією. Одначе цей експеримент може вдатися тільки під одною умовою, а саме, що виробництво не зменшиться. 40-годинний робочий тиждень вимагає дуже активної праці рук, чи скорішого темпа машин — а передовсім впродовж того переходового часу, в якому суспільне господарство призвичаюється до нового ладу, та опісля закордон наслідуватиме по волі чи неволі всі ці реформи й у себе. Бо соціяльне питання є дуже заразливе.

Від останніх виборів минає саме рік часу. В усіх промовах міністрів і провідників синдикалізму чуєте тепер безнастанні заклики, щоби збільшити продукцію. Бо це ставка цілого експерименту. Аж ось один факт: отворення Світової виставки заповіджене на день 2. травня, є тепер відложене на день 25. травня, бо робота не є ще виконана як слід.

Ми глянули в день 1. травня на великий робітничий похід, що переходив вулицями Парижа. Це був похід задоволених людей, що мабуть самі із себе насміхались, співаючи навіть пісоньку: „Ля Рок о пото е Доріо осіто" („Ля Рок на шибеницю, а по нім зараз Доріо"), лунали раз-у-раз оклики „геть з фашизмом", „праця для молодих, пенсія для старих", — а все те в порівнанні з давніми походами, які ми бачили — було позбавлене революційного настрою, бо революцію мабуть оминули шляхом реформ. День 1. травня став державним святом.

А ввесь Париж засипаний був конваліями, бо треба знати, що конвалія, дарована 1. травня, приносить вам щастя — як тут кажуть. І нема у Франції в той день ні одного чоловіка, ні одної жінки і ні одної дитини без пришпиленої конвалії на сурдуті, сукні, чи суконці. Бо всі хочуть бути щасливі.

* * *

При доповнюючих виборах на провінції, які відбуваються тут чи там, політичні настрої зовсім не зміняються.

Перемагають виборчі формації прихильні урядові, а в національних округах кандидат Ля Рока перепадає, якщо тільки центровий політичний діяч зголошує свою проти-кандидатуру. Франція є проти всякої диктатури: лівої чи правої.

* * *

В законодатній ділянці провідник Ке д'Орсе міністр Дельбос дістає щораз то нові похвали, а передовсім правої преси. Робітничий щоденник „Аксіон Франсез" і консервативний „Фіґаро" є однозвучні, щоби підкреслити, що взаємини Франції з Анґлією є знамениті — взаємини, які вони вважають рішальними для будуччини Франції. Ми вже нераз згадували, що французи є переконані, що в майбутньому конфлікті буде рішальним і побідним чинником анґльо-саксонський світ. В сьогоднішньому „Фіґаро" Д'Ормесон пише про закордонну французьку політику ось так: „Уряд скріпив — і то зовсім справедливо — звязки з Польщею. Він теж зробив зовсім правильно, повідомляючи Малу Антанту, що Франція виконає супроти неї всі свої особисті і всі міжнародні обовязки. Щодо нашої політики супроти Італії, то можна би мати деякі застереження. Наприклад непотрібним промахом було відкликання амбасадора п. Шамбрена з Риму. Але Італія теж не причинилася в нічім, щоб підбадьорити всіх тих у нас, що таку вагу кладуть на добрих французько-італійських взаєминах. Супроти Німеччини політика нашого уряду є без закиду" і т. д.

І французи глядять крізь пальці і преса не сердиться, якщо югословянський союзник п. Стоядінович розмовляє і підписує умови з п. Чіяном.

Французькі нерви зовсім спокійні, бо Париж-Льондон працюють рука в руку на всіх морях і континентах. Приїзд мін. Фон Нойрата до Риму є відповідо на „гарматну політику" Парижа і Льондону" — пише нині італійська преса...

Юрій Студинський.

До Українського Народу, Його синів і дочок на рідній і нерідній землі сущих.

Року Божого 1937., квітня місяця, 22. дня зійшлися ми, представники всіх українських центральних установ, на заклик наших сеніорів: Впр. о. шамбеляна Михайла Цегельського, д-ра Антона Горбачевського, радника Ізидора Громницького і президента д-ра Костя Левицького та за благословенням Високопреосвященного Митрополита Галицької Землі Кир Андрея Шептицького на спільну нараду в домі „Просвіти" у Львові.

Визнаючи себе ДУХОВИМИ ДІТЬМИ „ПРОСВІТИ", рішаємо врочисто і достойно відсвяткувати 70-ліття істнування і праці нашої Дорогої Матері та проголошуємо ЮВИЛЕЙ „ПРОСВІТИ" ТОРЖЕСТВОМ УСЬОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, а цілий 1938. рік роком „Просвіти", роком, що мусить струснути всіми нами, оновити й піднести нас, усім нам сили додати, стати ПЕРЕЛОМОВИМ у дальшій нашій праці.

Як символ дотеперішнього провідництва, як знамя на шляху в майбутнє — вручаємо в цьому році „Просвіті" на Всенародньому Здвизі ПРАПОР.

Ми, що маємо щастя жити в цьому Великому Році, творимо ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ „ПРОСВІТИ".

Заповідаємо КОНГРЕС, що дасть перегляд наших національних дотеперішніх осягів і намітить шляхи для дальшої праці.

Закликаємо ВСЕ ЗОРГАНІЗОВАНЕ ГРОМАДЯНСТВО, всіх українців та українок, де би вони не жили, з нами — для гідного сповнення цього національного обовязку — щиро зєднатися. У році 1938. святкуємо свято всі!

Усі, що матимуть змогу святкувати, відсвятнам відобрати, бодай духом усі зєднаємося, щоб пісні нашої єдиної найвищої Ідеї!
кують напевно. А там, де намагаються цю змогу наші серця ударили в один такт переможної

У добрий час — щасти Боже!

ПОЧЕСНИЙ КОМІТЕТ:

Проф. Антонович Дмитро, історик, директор Музею визвольної боротьби України у Празі.
О. Волошин Августин, просвітній діяч на Закарпатті.
Д-р Горбачевський Антін, почесний член „Просвіти".
Проф. д-р Горбачевський Іван, б. ректор Українського Університету у Празі.
Громницький Ізидор, почесний член Наукового Т-ва ім. Шевченка.
Кобилянська Ольга, письменниця на Буковині.
Президент д-р Левицький Кость, почесний член „Просвіти".
Проф. Лотоцький Олександер, просвітній діяч на Великій Україні, директор Українського Наук. Інституту у Варшаві.
Проф. д-р Смаль-Стоцький Степан, просвітній діяч з Буковини, почесний член „Просвіти".
О. шамбелян Цегельський Михайло, почесний член „Просвіти".

ПРЕЗИДІЯ ШИРШОГО ЮВИЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ:

Д-р Брик Іван, о. мітрат Войнаровський Тит, д-р Волошин Михайло, д-р Дзерович Маркіян, о. кан. Дзерович Юліян, Дорошенко Володимир, Кисілевська Олена, Коренець Денис, Купчинський Роман, Лилик Іван, Луцький Остап, д-р Людкевич Станислав, інж. Мельник Андрій, інж. Мудрак Юліян, Мудрий Василь, Островський Володимир, інж. Павликовський Юліян, Палій Андрій, д-р Панчишин Маріян, д-р Раковський Іван, інж. Рижевський Василь, Рудницька Мілена, Сінгалевич Володимир, Скопляк Ярослав, о. ректор д-р Сліпий Йосиф, Стефанівський Михайло, Шепарович Юліян, інж. Хроновят Михайло.

ЧЛЕНИ:

Наукове Т-во ім. Шевченка: **д-р Раковський Іван, д-р Крипякевич Іван.**
Богословська Академія: **о. ректор д-р Сліпий Йосиф.**
Т-во „Рідна Школа": **Коренець Денис, д-р Коновалець Мирон.**
Парляментарна Репрезентація: **Мудрий Василь, Великанович Дмитро.**
Богословське Наукове Товариство: **о. д-р Сліпий Йосиф.**
Національний Музей: **д-р Свєнціцький Іларіон.**
Т-во Письменників і Журналістів ім. І. Франка: **Купчинський Роман, Кедрин Іван.**
Т-во Наук. Викладів ім. П. Могили: **Лукіянович Денис, Гладишовський Степан.**
Музичне Т-во ім. Лисенка: **Дрималик Йосиф. Гриневецький Ілярій.**
Т-во „Сільський Господар": **Луцький Мирон, д-р інж. Храпливий Евген.**
Ревіз. Союз Українських Кооператив: **Филипович Іван, Капуста Микола.**
Центросоюз: **Шепарович Юліян, Мартюк Іван.**
Маслосоюз: **Мудрик Андрій, Палій Андрій.**
Народня Торговля: **інж. Павликовський Юліян, д-р Бариляк Олександер.**
Центробанк: **през. д-р Левицький Кость, Кузик Степан.**
Земельний Банк Гіпотечний: **д-р Кривуцький Павло, Волошиновський Степан.**
Т-во „Дністер": **Децикевич Володимир, Колтунюк Ярослав.**
Т-во „Карпатія": **Колтунюк Ярослав, д-р Ґижа Іван.**
Союз Українок: **Рудницька Мілена, Мриц М.**
Т-во „Сокіл-Батько": **інж. Хроновят Михайло, Савяк В.**
Т-во „Великий Луг": **д-р Дашкевич Роман. Лямчак Юрко.**
Т-во „Відродження": **м-р Ценко Микола, м-р Добрянський Калістрат.**
Народня Лічниця: **др Бурачинський Тит.**
Гігієнічне Т-во: **д-р Панчишин Маріян.**
Союз Українських Адвокатів: **през. д-р Кость Левицький, д-р Ганкевич Лев.**
Т-во Українських Лікарів: **д-р Музика Максим, д-р Філяс Осип.**
УКТОДІ: **д-р Олексишин Ярослав, д-р Гижа Іван.**
Т-во Охорони Воєнних Могил: **д-р Кривуцький Павло, Карпінський Олександер.**
Краєве Тво Опіки над Молодю: **Каратницький Модест, д-р Мармаш Роман.**
Т-во „Українська Захоронка": **Ракова Софія, Макарушка Надія.**
Ґенер. Інститут Катол. Акції: **д-р Дзерович Маркіян.**
Католицький Союз: **Каратницький Модест. Буць Олександер.**
Т-во ім. св. Андрея: **о. Дзерович Юліян. о. Козицький Петро.**
Марійське Товариство: **Бачинська Ольга, Капустяк Казимира.**
Т-во „Молода Громада": **інж. Мельник Андрій, Бонковський Микола**
Студентська Репрезентація: **Левицький Борис, Логуш Омелян.**
СУПРУГА: **Ясінчук Лев, д-р Бречка Дмитро.**
Союз Українських Купців: **Скопляк Ярослав, м-р Кабарівський Богдан.**
Товариство Кооператорів: **інж. Павликовський Юліян, Жук Андрій.**
Українське Технічне Т-во: **інж. Рижевський Василь, інж. Врецьона Евген.**
Учительська Громада: **Радзикевич Володимир, Сиротюк Павло.**
Взаїмна Поміч Українського Вчительства: **Стельмах Денис, Стевчак Іван.**
Т-во „Українська Бесіда": **Тиховський Едвард.**
Т-во „Львівський Боян": **Гриневецький Ілярій, Вахнянин Данило.**
Т-во „Бандурист": **Кудрик Олег, Середюк Макар.**
Союз Професійних Українських Музик: **Барвінський Василь, Сімович Роман.**
Народне Мистецтво: **Павликовська Ірина. інж. Чижович Ст.**
Т-во Опіки над українськими еміґрантами: **Заячківський Микола**
Т-во Допомоги Еміґрантам з України: **Дорошенко Володимир, Петренко Андрій.**
Товариство „Зоря": **Сидорак Юрій, Кожак Мик.**
Міщанське Брацтво: **д-р Біляк Степан, Процишин Ярослав.**
Т-во „Сила": **Музика П. Іванчук.**

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ:

ПРЕЗИДІЯ: Пеленський Зиновій, інж. Творидло Микола, д-р Макарушка Любомир, Кузик Степан, д-р Максимонько Леонтій, Голіян Роман, Петрик Петро.

ЧЛЕНИ: Глібовицький Василь, Барвінський Василь, д-р Бурачинський Тит, Грабар Іван, Грещак Іван, д-р Гижа Іван, д-р Коновалець Мирон, д-р Кривуцький Павло, Гриневецький Ілярій, д-р Мармаш Роман, Магаляс Семен, Осінчук Михайло, Охримович Іван, інж. Пежанський Олександер, Радловський Орест, Таранько Михайло, Тиктор Іван, Ясінчук Лев.

КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ:

ПРЕЗИДІЯ: Терлецький Омелян, інж. Павликовський Юліян, д-р Сімович Василь, Дужий Микола, м-р Ковальчук Володислав.

ЧЛЕНИ: Гайдучок Степан, Гриневичева Катря, д-р Драган Михайло, Жук Андрій, д-р Колесса Філярет, Корчинський Михайло, о. д-р Костельник Гавриїл, інсп. Кузьмович Володимир, Малицька Константина, д-р Музика Микола, д-р Німчук Іван, д-р Раковський Іван, ректор о. д-р Сліпий Йосиф, д-р інж. Храпливий Евген, д-р Щурат Василь.

ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ Т-ВА „ПРОСВІТА":

ПРЕЗИДІЯ: д-р Брик Іван, Мудрий Василь, Терлецький Омелян, Дужий Микола, Дроздовський Юліян, Корчинський Михайло, Кузик Степан.

ЧЛЕНИ: д-р Витвицький Степан, Глібовицький Василь, о. Дзерович Юліян, д-р Дзерович Маркіян, Кравців Богдан, Пеленський Зиновій, Таранько Михайло, інж. Творидло Микола, Мигович Петро, Макарушкова Евгенія, д-р Булак Степан, Вагула Михайло, о. д-р Гриньох Іван, Терлецька Евгенія.

РЕВІЗІЙНА КОМІСІЯ:

Д-р Кривуцький Павло, Галібей Михайло, Рудик Захар, д-р Терлецький Михайло, д-р інж. Храпливий Евген; ЗАСТУПНИКИ: Квасниця Дмитро, Пасіка Петро.

Хто бомбардує еспанськ міста?

Радіостанція з Рабату надала такий комунікат: Коли на засіданнях комітету неінтервенції совітські делеґати ведуть кампанію у справі бомбардування еспанських міст, червоні літаки бомбардують чимало міст по національному боці, убиваючи жінок і дітей. Ось учора червоні летуни збомбардували Сараґосу, наражуючи безборонне населення на великі жертви. Сараґоська катедра, славний твір мистецтва, урятувалася чудом.

Офіційний комунікат, що його надала барсельонська радіостанція, повідомляє, що червоні літаки збомбардували в Сараґосі... військові обекти. Національні літаки виконали кілька розвідчих летів над становищами червоних.

Кейно де Ляно заявив перед мікрофоном. що на південному фронті червоні літаки бомбардували кілька місцевостей, які не мають ніякого військового значіння.

КОМІТЕТ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ ПРОБУЄ ПОСЕРЕДНИЧИТИ.

Як стверджує комунікат комітету неінтервенції, на внесок льорда Плімута комітет одноголосно ухвалив візвати обі воюючі сторони перестати бомбардувати міста. Члени комітету звернуться у цій справі зі запитами до своїх урядів.

ЕПІЛЬОҐ КОМУНІСТИЧНОЇ РЕВОЛЬТИ В БРАЗИЛІЇ.

Трибунал національної безпеки у Ріо де Жанейро засудив учасників комуністичної змови в листопаді 1935 року. Бувшого префекта з Ріо де Жанейро, Педра Ернеста засудили на 3 роки і 4 місяці вязниці, агента Комінтерну Люіса Карльоса Престеса на 16 років і 8 місяців, б. посла до райхстагу Гаррія Берґера (Артура Евертз) на 13 літ і 4 місяці.

З українського життя у Брні, Ч. С. Р.

Брно, 26. IV. 1937.

ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ У БРНІ.

Українська Громада в Брні та Академічне Т-во улаштували в суботу 24. IV. ц. р. концерт, присвячений роковинам Шевченка. Програма концерту-академії складалася з таких точок: 1) Заповіт, 2) Промова інж. Ю. Коллярда, 3) „Зажурилась Україна“ (Лисенко), „Чи ми ще зійдемося знову“ (Лисенко) — співав п. Г. Дяченко тенор опери в Оломуці, 4) „До Основяненка“ і „Лебедин“ — деклямувала п-і Д. Прокопієва, 5) Запорожська пісня (В. Заремба) відіграв на фортепіяні п. А. Дяченко, 6) „Калина“ і „Як би мені черевички“ (В. Заремба) заспівала п-і М. Дяченкова ліричний альт опери в Оломуці, 7) „Прометей“ (Стеценко) заспівав акад. хор. На другу частину програми склались такі точки: 1) Чеська промова проф. Р. Кучери та 2) „Ой, Дніпре, мій Дніпре“ (Лисенко), „Ой, чого ти почорніло зеленее поле“ (Лисенко) виконав п. Б. Самойлович відомий баритон опери в Мор. Остраві; 3) „Чернець“ — продеклямував п. інж. Р. Швець, 4) „Думка“ (В. Барвінський) відіграла п-і Л. Дубова на фортепіяні, 5) „Ой, по горі ромен цвіте“ (І. Степовий) та „На городі коло броду“ (П. Чайковський) заспівали дует п-і М. Дяченкова з п. Г. Дяченком у супроводі фортепіяну та на закінчення: „Ой зійшла зоря“ — у виконанні хору.

Програма концерту-академії, з винятком останньої точки, була дбайливо підібрана. Зокрема слід відмітити бездоганне виконання сольових точок наших артистів-співаків, які випали просто блискуче. Слухачі вислухали тих виступів з насолодою. Промова п. інж. Ю. Коллярда, доброго промовця була цим разом більше спрецизована та змістовніша. Слід зазначити, що західньо-европейська публика не привикла до промов забарвлених чуттєвими елементами. Прекрасна була що до форми і змісту промова прф. Р. Кучери фанатичного та віддано́го приятеля українського народу та справи його державного усамостійнення. Видно, що п. проф. Кучера докладно ознайомлений з українською дійсністю та належно зрозумів, що вага і значіння Шевченка саме в його непохитній моралі та рішучій безкомпромісовости в питанню державного усамостійнення українського народу.

Хорові виступи в порівнанні зі сольовими, були безсумніву слабші. „Заповіт“ не був переспіваний в дусі вже усталеної традиції; „Прометей“ — одна з кращих хорових композицій Стеценка була вийшла зовсім слабо. Не краще була виконана і остання пісня-молитва „Ой зійшла зоря“, яка ще більше як „Прометей“ вимагає знання української народньої пісні. Добрі були теж деклямації п-і Прокопієвої; „Чернець“ продеклямував п. інж. Швець зі занадто субєктивною інтерпретацією; краще булоб дотримуватися тої традиції (дикції та інтонації), яку вже проклав незабутній покійний М. Садовський.

Загально беручи, академія зробила дуже добре враження і на гостей і на українців. На превеликий жаль число останніх було незвичайно мале. А шкода, бо офіційна статистика нараховує у Брні 425 українців, а їх було маленька горсточка, майже стільки що чехів... Чим це сумне явище пояснити? Може тут недописали організатори свята? Чи українці на бренському ґрунті почали вже легковажити навіть загально-національні святочні Шевченківські дні, які є символом нашої національно-культурної спільноти та єдности? Імовірно одно і друге. В таких випадках організатори повинні рішуче рахуватися з іншими українськими установами та улаштовувати подібні виступи спільно, щоб випали вони величавіше й гідніше.

ВЕСНЯНЕ ДИТЯЧЕ СВЯТО.

В неділю, 25. квітня ц. р. українське Т-во „Єдність“ уладило під орудою п-і Е. Готфрідової дитячу виставу „Живі ляльки“ (Мик. Шугаєвського) на привіт Весни та „Чайний вечірок“ для дорослих з українськими народніми танцями. Дитяча гра „Живі ляльки“ в перекладі та режисерії п-і Е. Готфрідової була призначена для чеської публики з метою поглиблення чесько-українських взаємин. Діти грали немов справжні артисти і поводились зовсім свобідно на сцені. Переповнена саля спортового клюбу Жіденіц, як звичайно на всіх імпрезах Т-ва „Єдність“, по заслузі нагороджувала дітей за їх живу та цікаву гру з піснями й танками, на привіт весни. Власна струнна орхестра, під диригуванням п. В. Найди, яка грала підчас вистави і до народніх танців, придавала вечорові багато товариської щирости та безжурности. Дбайливі аранжери не забули про декорацію салі та добрий буфет дитячих ласощів. Найкращим доказом щирих симпатій ширшої нашої та чеської публики до Т-ва „Єдність“ та його діяльности є значна участь на виставі та добрий фінансовий успіх, дарма, що вступ був за добровільними датками. Чистий прибуток з вистави призначений на одяг для нашої найбіднішої дітвори. Приємно вразили відвідини, (дарма, що спізнені) п. інж. Коллярда — голови „Української Громади“, — які були виявом товариської чемности; але слід рішуче напятнувати поведінку деяких членів „Громади“, які демонстративно грали собі в карти в сусідній салі. Для картярської гри краще годились би нічні льокалі, а не місця доброчинних вистав українських товариств.

Л. Вітровський.

З життя білорусинів у Польщі.

АСИМІЛЯТОРСЬКА АКЦІЯ ПОЛЬСЬКИХ ТОВАРИСТВ.

Як нашим читачам вже відомо, адміністраційна влада позакривала Білоруський Інститут Господарки і Культури, Т-во Білоруської Школи та їх відділи по селах. Тепер по білоруських селах мандрують інструктори польських товариств: „Млодей Всі“ і „Католіцке Стоважишене Млодзєжи“. Обі ці нібито культурні організації польської молоді мають інші цілі і майже зовсім не журяться про ширення правдивої освіти між білорусинами. Такий помилковий підхід до справи мститься навіть і на починах нераз добрих. Ось що пише кореспондент „Шляху Моладзі“ з Ляхович к. Б. про працю відділу „Млодей Всі“ з ділянки хліборобства. „Молодь не використовує у господарстві знання, що його придбала на польськім хліборобськім курсі. Вона міркує, що це знання пригодиться їй тоді, коли дістане заняття економа або покоївки і такі „курсанти“ взагалі не хочуть нічого робити в дома і стидаються... Чому? Бо на таких польських „курсах“ подають знання в не своїй, але якійсь „вищій“, „панській“ поволоці. Звідтіля простий висновок, що в цьому „нижчому“, „непанському“, селянському середовищі не можна і не треба нічого робити. Культура, поступ — це добрі речі, але... не для нас. Так...“

А ось інша автентична картина з відділу „Млодей Всі“, члени якого — білоруська молодь — бажають вчитись, але не хочуть цього робити коштом своєї совісти. Члени одного з таких відділів задумали уладити для себе доповняючі вечірні курси, але — білоруські. І вилізло шило з мішка, бо сам виділ цієї організації (не адміністраційна влада) не дозволила на такі курси. Виділ цієї самої організації не дозволив уладити академії в 30-ліття поетичної творчости білоруського поета Я. Коласа і то саме тоді, коли ініціятори мали запевнений дозвіл повітового староства і шкільну салю від шкільного інспектора. Вкінці воєвідський союз відділів „Млодей Всі“ зовсім припинив діяльність цього відділу. Далі виділ „Млодей Всі“ домагався від згаданого відділу, щоб крім білоруських вистав давав теж польські вистави. Це найкращий доказ, чого виділ домагався від згаданого відділу — і взагалі від місцевих відділів — і защо його вкінці припинив.

„Католіцке Стоважишене Млодзєжи“ не лише не залишається позаду у своїх асиміляторських змаганнях супроти білоруської молоді, але стає на перегони з організацією „Млодей Всі“. Тому то білоруська молодь слушно вважає їх чужими і стоїть далі осторонь від них. Словом з освітою на Білоруси дуже погано.

ВДРУГЕ ПРИПИНИЛИ „БЄЛАРУСКУЮ КРИНІЦУ“.

Окружний суд у Вильні на своєму неявному засіданні дня 15. квітня ц. р. прихилився до внеску прокуратора, затвердив конфіскату часопису „Беларуская Криніца“ з 25. березня ц. р. ч. 2. і припинив його видавання. Це вже друге припинення цього часопису в останніх 4-ох місяцях. Перший раз влада припинила видавання цього часопису в грудні 1936. р., але городський суд у Вильні присудом з 25. лютого ц. р. відхилив це припинення. Від цього присуду городського суду прокуратор зголосив апеляцію і головна розправа перед окружним судом відбудеться 25. травня ц. р. Справу цього другого припинення буде теж розглядати виленський суд. Після припинення „Беларускої Криніци“ білорусини в Польщі знову залишились без свого єдиного тижневика, що виходив уже рівно 20 літ. Тепер появилась однодніка п. н. „З Беларускага Палетка“, накладом видавця „Б. Криніци“ п. А. Шутовича.

200 ЗОЛ. ГРИВНИ.

Гурт білорусинів у Білостоці після зліквідування білоруських культурно-освітніх організацій рішив заснувати кооперативне т-во працівників Білоруського Театру „Полимя“. Кооперативу зареєстрували в суді і члени основники задумали приступити до праці. Одначе тому, що пересочили постанови нового кооперативного закону і не

внеднали своєчасно дозволу на основання такої кооперативи від адміністраційної влади білостоцький староста покарав голову згаданої кооперативи п. Абуковича гривною 200 зол.

(Б. В.)

Мексик фінансує валенсійський уряд.

Як повідомляє нюйорський кореспондент париської „Ля Ліберте“, мексиканський уряд позичив валенсійському 20,000.000 долярів, крім того думає позичити стільки само в червні й липні ц. р. Тому що Мексикові буде важко роздобути ту квоту, мексиканський міністр господарства і публичного кредиту мабуть звернувся до Злучених Держав з проханням дати 50,000.000 долярів позички на... закупно рільничого знаряддя.

БОЇ У КРАЇНІ БАСКІВ.

Національний комунікат повідомляє, що на біскайському фронті національні війська укріпили здобуті вчора становища та відбили два ворожі протинаступи. Радіостація з Рабату подає, що національні частини пішли вперед, занимаючи місцевости Агнеті, Табале й Уркіоре, кілька гір з ланцюга Оссопаґ та вершки Уркіненді і Сан Андрес. Втрати ворога в людях і воєнному матеріялі дуже великі.

Офіційний комунікат ради оборони країни басків подає, що національні летуни бомбардували вчора становище червоних під Салюбе, при чому спалили ліс. Національні війська перевели наступ на гору Труенде, уживаючи 16 повзів. Наступ відбито з великими втратами, 6 повзів унерухомлено. На інших фронтах нічого цікавого. Райтер подає, що червоні ушкодили під Труенде лише 3 національні повзи.

60 ЖЕРТВ БОМБАРДУВАННЯ МАДРИДУ.

Як подає Авас, національна артилерія бомбардувала вчора завзято Мадрид, коло 50 стрілен упало в дільницях Понт Толедо, Ляс Делісіяс, Пуерта дель Соль і Ґран Віа. За вчорашній день у Мадриді 60 осіб згинуло і потерпіло рани.

———o———

НОВІ СОВІТСЬКІ АМБАСАДОРИ.

Центральний Виконавчий Комітет СССР заіменував амбасадором у Токіо Венедикта Козловського, директора другого західного департаменту наркому закордонних справ і Михайла Карського, директора першого західного департаменту.

ТОВАРИШІ ВАЛЛАХ І ГЕРШЕЛЬМАН ІДУТЬ НА КОРОНАЦІЮ.

На коронацію до Льондону виїхала совітська делеґація в такому складі: Літвінов, ген. секретар наркому закорд. справ Гершельман і адмірал Орлов. Маршал Тугачевський не виїхав буцімто тому, що перестудився підчас 1. травневої ревії та дістав грипу.

Будуймо церкву у Львові при вул. Потоцького!

ГРОМАДЯНИ ГОРОДА ЛЬВОВА!

Здвигнім Храм Господеві! Ось такими словами відізвалися ми до Вас рівно перед пяти роками в неділю Мироносиць 1932. р., коли то повстав наш Громадянський Комітет будови церкви при манастирі СС. Василіянок у Львові, вул. Потоцького 95. І мусимо признати зі щирою вдячністю, що наш голос найшов живий відгомін у побожних і патріотичних українських серцях города Львова та краю. Поплили жертви в грошах та в натурі. Зі запалом взявся комітет до праці над Богу-угодним ділом. Він вистарався за прекрасні, високомистецькі пляни (твір інж. Грицая), закупив понад сто тисяч цегол, потрібне вапно та зібрав поважну кількість будівельного матеріялу в надії, що найдальше з весною 1933 приступить до будови такого дуже в тій частині Львова потрібного Божого дому.

Та роки минали і пляни наші не могли дістати апробати в маґістраті м. Львова; ми не мали дозволу на будову. Ми ждали чотири роки і вкінці діждалися дозволу; бо перед трьома тижнями ми врешті дістали консенс на будову церкви і з радістю можемо запросити українців католиків города Львова на посвячення угольного каменя в неділю Мироносиць 1937, себто дня 16. травня.

Громадяни города Львова! Тепер знову слово і діла за Вами. Поможіть здвигнути храм Богу, дім молитви, але теж школу, християнських чеснот і твердих характерів. Ми маємо вже поважну кількість звезеного та здекльярованого матеріялу, ми є в посіданні к. 25.000 золотих готівки. Одначе все те за мало, щоби здвигнути церкву, гідну українців княжого города Львова.

Мусимо тямити, що на якіі субвенції ми рахувати не можемо, наша надія тільки на ласкаву Божу поміч та на наші власні зусилля. І ті сили ми мусимо зі себе викресати, мусимо дати доказ, що ми гідні нащадки колишньої Львівської Руси, яка й серед найбільш непригожих обставин творила у XVI. та XVII. столітті

ВАСИЛЬ СІМОВИЧ.

Фонольоґія і правопис.

Стаття написана для великоднього числа, та, на жаль, не могла ввійти туди через велике накопичення метеріялу. — Ред.

Появився недавно новий український шкільний підручник — д-ра Любомировича „Латинська граматика“. На перше око — книжка нічого собі, з погляду української мови навіть корисно відбиває від усіх таких подібних видань. Але ж, подаючи (дрібним друком) деякі фонетичні закони латинської мови, автор підручника назвав їх — „фонольоґічними“. Це велике непорозуміння, яке мусить викликати застереження в усіх, що цю справу розуміють. Де де, а в шкільній книжці таких прогріхів не повинно бути.

Справа в тому, що це ж дві різні речі. Фонетика — частина граматики, наука, що займається звуками якоїсь мови, їх історією, їх змінами. Фонольоґія — це метода досліду мовних явищ, вона з фонетикою нічого спільного не має. Фонетика займається звуками, що існують у якійсь мові, звуками реалізованими, як вони повстають, якими вони виходять у того, що їх вимовляє. Фонольоґія має до діла з типами звуків, які живуть у мовній свідомости ще до того часу, заки їх зреалізують, заки їх вимовлять, і до того тільки з такими типами, що мають здатність вносити диференціяцію, різницю у значіння слова. Фонетика — царство всіх звуків і їх змін (вони ж і повстають через реалізацію, через відповідну вимову), фонольоґія — царство типових звуків або фонем, вязаних із різницею значіння слова. Коли ми кажемо такі слова, як: під — піт, рій — рий, сад — зад, кава — ґава[1]) й т. д. — то д — т, і — и, с — з, и — і — окремі фонеми, бо від них у цих словах залежить різниця значіння слова. Кожна мова має безліч звуків, бо ж ті звуки відповідно до того, де вони, у якій сполуці між собою, зміняються. Зате ж число фонем обмежене. В українській мові, н. пр., є всього 54 фонеми (42 приголосівкові і 12 голосівкових), зате ж звуків є безліч. Фонольоґія лічиться, н. пр., з одною фонемою „л“, фонетика знає дуже багато всяких „л“, бо ж инше „л“ у слові „лавка“, инше у слові „ледви“, инше в — „лій“, инше в — „лід“, инше в — „ловити“, инше — „луг“ і т. д. В одних людей „л“ — зубний звук, у других (під польським впливом, н.пр., у львовян) — губнозубний; одні околиці знають т. зв. тверде „л“, инші — т. зв. середнє, а в деяких буває і тверде й середнє, але тільки — в деякому т. зв. фонетичному довкіллі, і т.д. Усе це — справи фонетики, звучні. Фонольоґія такими речами цілком не займається. Для неї важна одна фонема „л“. Є ще й фонема — ль. Це окрема фонема, хоч на неї нема окремого знаку, бо диференціює значіння слова (пор. лава — лява).

•

З цього погляду виходячи, кожний зрозуміє, що правопис кожного народу спирається на фонольоґічну основу, не на фонетичну. Ми ж маємо у правописі до діла з типами звуків, а не з безліччю різних звуків. Коли в нас говорять, що український правопис фонетичний, то це вислів умовний, популярний. Узагалі фонетичність правопису доводить ортографію до абсурду, нищить для ока будову мови, змінює образ слова, а незмінність образу слова для нас незвичайно важна справа. Пробував Куліш у 80. рр. XIX. свій фонольоґічний правопис („кулішівку“) нагнути сильно у фонетичний бік (писав: ж жидом, ш честю, с тобою; отець, але — оцця, несеш, але — несесься й т. д.) — але ж із того нічого не вийшло. І не могло вийти. Від фонетичних принципів у правописі сильно терплять, аж задихаються — білоруси. І в нас згодом треба буде сильно обмежити деякі фонетичні закони у правописі, або бодай їх переглянути, (н. пр. чергування „в“ з „у“ „і“ з „й“). Раз на все треба покінчити з апострофом після губних та „р“, бо він ніде не диференціює значіня слова. Не можна найти в українській мові йотованих голосівок після губних, що малиб инше значіння, як вони мають (я, є, ю, ї). Апостроф тут значінь не диференціює, отже він у таких випадках зайвий. Инша справа, що як переходове явище для помосковлених частин нашої землі (н. пр., місто на Наддніпрянщині) — апостроф зрозумілий. Він відрізняє реалізацію українських губних (усе тверді) від ралізації цих звуків у мові московській (у таких випадках — мягких). Але ж з погляду будови української мови, — а тільки вона тут рішає — апостроф непотрібний, вносить тільки заколот, не кажучи вже про зверхній вигляд одного слова, апострофом розділеного[2])

[1]) Відомо, що московські большевики, „обєднуючи“ українську мову з московською викинули знак на самостійну українську фонему „ґ“ (бо в московській мові є один знак на фонему ґ та г!). Наслідки цього такі, що в київському радіо чуємо вже: ґрунт, ґудзик і т. д.

[2]) Цікаво, що у свойому галичанофобстві Нечуй-Левицький приписує апостроф — галичанам (пор.

наші релігійні та національні цінности. Нам конечно треба направити занедбання недавніх наших попередників, що позволили занепасти славним львівським храмам. Де нині церква св. Теодора, де Богоявлення, де храм Воскресення Христового, де св. Івана Богослова, де багато інших церков, що їх число у малім колись Львові доходило до 15? Змаліла кількість наших Божих храмів, топніти стала Львівська Русь і покидати стали тверді колись львівські українці свій обряд, свій нарід.

А нині потреби куди більші, бо безбожницький большевизм заставляє свої трійливі сіти на душі українського львівського пролетаря. Нам не вільно до того допустити, щоб українське населення города Львова дозравувалося по закамарках большевицьких та сектантських кривівок, нам теж не вільно допустити, щоб воно у городі їх. Льва покидало рідну Церкву та рідну мову. Нехай наша Свята Греко-Католицька Церква згуртує їх для Бога та для рідного народу під крилами численних храмів; саме одним із них, що даватиме гарт їх душам, нехай стане церква, що її зачинаємо будувати для передмістя Вулька-Кульпарків.

Ми віримо, що наше громадянство здобудеться ще раз на зусилля. Ми віримо, що наша молодь поможе нам працею своїх рук, коли її до того завізвемо, що наші майстри поможуть нам своєю справною ремісничою рукою, ми віримо, що всі українці Львова та краю не поскуплять грошевих жертв, щоб задуманий та всіми нами бажаний храм став дійсністю.

Зокрема звертаємось до заможних бездітних родин з просьбою та покликом: Забезпечіть собі поминання душ ваших у тім храмі через здобуття собі місця ктиторів церкви при манастирі СС. Василіянок; бо хто зложить на будову нашого храму квоту 500 зол., буде вписаний у поминик ктиторів храму, а за душі їх буде в тім храмі відправлятися раз у місяць Служба Божа по всі часи.

Грошеві жертви просимо слати на конто Почтової Каси Ощадности ч. 413.341 з дописком „Комітет будови церкви СС. Василіянок у Львові, вул. Потоцького 95". Чисті бланкети чеків можна дістати у кожнім почтовім уряді. Декларації майстерської праці просимо голосити листовно на адресу Комітету будови.

За Комітет будови церкви при манастирі СС. Василіянок у Львові, вул. Потоцького 95:

о. Юліян Дзерович, голова.

Григорій Гануляк, за секретаря.

М. Віра Слободян ЧСВВ, ігуменя манастиря.

А про „р" та апостроф після нього нічого й говорити. В українській мові є відповідня „твердого" і „мягкого" „р" (пор. рад — ряд), але ж мягке „р" у наших західніх говорах реалізують (вимовляють) різно. Це справи не міняє. У мовній свідомости ця різниця існує без огляду на реалізацію. Таких слів (однакових!), де б різниця виходила з, нпр. „рьа" (буря) та „ріа" (буран) — в українській мові немає, і апостроф тут непотрібний, — не має чого диференціювати! Тут ортоепія мусить своє діло зробити...[3]).

(Докінчення буде).

„Україна", І. 1907, ст. 22: ;;Галичани пишуть — з'їзд, з'явився, б'є, б'ю, п'єса й т. д.), є сам виразно заявляє, що, мовляв, ;;в середині таких слів, як: пять, вяз, дубовий, мякий, пивний і т. д. **непотрібний** пізний значок, ні ъ, ні ь", що „кожний українець читатиме такі слова, як-слід, по-український" (там таки, ст. 26). І це зовсім справедливо. Бо ж українець органічно не може вимовити помягченого губного, є мусить такої вимови аж учитися.

[3]) Про те, яка плутанина виходить із того (знов — **чуже!**), що в чужих іменах (німецьких, польських, московських) після губних **не треба** ставити апострофа (Вюрцберг, не — В'юрцберг, а це „ю" теж — московський вплив, що випливає з „мягкого" губного!), Висписький, не — Вясп'янський, Вязємський, не — В'язємський, див. Укр. Заг. Енц. І, ст. 586—687). Як українець має московське прізвище, н. пр., Вязлов, то його треба писати з апострофом, коли це — москаль, то без апострофа; як українець — Вячеслав, то він буде з апострофом, як москаль, то — без апострофа й т. д.

Літературна нагорода ім. Василя Стефаника

за найкращу повість у 1937 р., уфудована українцями м. Торонта в Канаді.

Щоби вшанувати память недавно померщого українського письменника Василя Стефаника, українці м. Торонта в Канаді рішили уфундувати окрему літературну нагороду його імени за **найкращу повість**, видруковану на західних українських землях і на еміграції в 1937. р. Висота нагороди 75 долярів. Призначення нагороди віддали українці м. Торонта в руки ТОПІЖ-у у Львові. Рада Т-ва дякує фондаторам за цей високо культурний і гідний наслідування почин. Рада Т-ва покличе в найближчому часі окреме жюрі для визначення цієї нагороди. Ця нагорода буде призначена незалежно від щорічних літературних нагород ТОПІЖ-У.

ЗА РАДУ Т-ВА:

Роман Купчинський, голова.

В. Софронів-Левицький, референт літ. нагород.

Прем. Складковський у львівському воєвідстві.

Прем. Славой-Складковський приїхав у пятницю 7. ц. м. рано до Львова і відбув нараду з львівським воєводою А. Біликом про працю для безробітних і про заробітки робітників у львівському воєвідстві. Зокрема премієр цікавився справою публичних робіт у Львові, Дрогобичі, Бориславі і Перемишлі. З черги премієр конферував з президентом д-ром Островським та заступником президента Іжиком і оглянув земельні роботи на Замарстинові, при Стрийській рогачці та на пл. Краківській, де розпитував робітників про їх заробітки. Ствердив, що тепер у Львові працює при направі доріг 2.370 робітників, підчас коли минулого року в тому часі працювало лише 900 робітників. Крім того управа м. Львова змінила буджет і призначила один міліон зол. на направу доріг на передмістях. Опісля прем. Складковський виїхав з воєв. Біликом до нафтового басейну. У Дрогобичі і Бориславі премієр відбув наради з президентами міст у справі публичних робіт, щоб дати працю безробітним. Оглянув теж у Дрогобичі регуляційні праці та направу дороги до Самбора. Свою інспекційну подорож закінчив у Перемишлі, де теж цікавився поширенням публичних робіт, щоб дати працю безробітним. Прем. Складковський передав для найбідніших: у Львові на руки през. д-ра Островського 1.000 зол., у Дрогобичі і Бориславі по 300 зол., а в Перемишлі 400 зол. і 200 зол. на викінчення „людового дому". По конференції з воєводою прем. Складковський відїхав в ночі до Варшави.

Вже й фільмові зірки погрожують страйком.

Голова професійної спілки кінових артистів заявив, що 99 проц. найславніших артистів годиться підтримати страйк техніків та робітників фільмових підприємств, якщо працедавці не заспокоять домагань тих останніх. Переговори між професійною спілкою і підприємствами йдуть дальше, мабуть завтра вони покінчаться. Може ще нині вечором артисти вирішать, чи мають взяти участь у страйку.

Голова професійного союзу фільмового промислу заявив, що від 10. ц. м. перед усіми американськими кінами стоятимуть страйкові сторожі. До того прийдеться ужити понад міліон людей — найважніші робітничі організації обіцяли поміч у цій справі.

В ПОНЕДІЛОК ВИРУШАТЬ ЛЬОНДОНСЬКІ АВТОБУСИ.

Правдоподібно нині дійде до порозуміння у льондонському страйку, так, що від понеділка почнеться знову нормальний автобусовий рух. Надвишку платень покриють мабуть в цей спосіб, що підвищать тарифу за переїзд на довших відтинках.

Літературна сторінка.

Торговля, промисл і письменники.

У великодному 9-ому числі „Торговлі і Промислу“ находимо цікаву тему: чому наші автори не присвячують досі у своїх книжках ніякої уваги тому фактові, що в нас починається розвивати своя торговля і свій промисл? Прийшли нові обставини і наші інтелігенти, що досі працювали тільки як священники, адвокати, вчителі, лікарі та інжинїри звернулися теж до купецтва і торговлі. Чому ця велика зміна, звязана з ріжними політичними та соціяльними причинами, не найшла відгуку в літературі?

Передовсім треба би відповісти, що такі зміни може тільки як слід представити повістяр. А повість у нас саме дуже слабо розвинена. Наші молоді письменники (і старші мало тут ріжняться від них) плавають досі в ліриці, навіть тоді, як пишуть прозою. Вони передають особисті настрої, вдаряють у боеві тони, живуть споминами війни та революції і дуже рідко змальовують реальне життя. У наших книжках нема типів тих реальних людей, які пересуваються щодня перед нашими очима; наші автори творять своїх героїв напів із мрій і бажань із інших книжок. На кожний випадок дуже рідко можете довідатись з таких книжок, з чого герой живе, над чим працює, кілько заробляє.

Люди практичні — купці та промисловці можуть справді з погодою відвертатись від книжок, що не говорять нічого про такі важні справи, як боротьба за нові умови заробітку, прожитку та життя наших громадян у селі і в місті. Та щож? поети, які черпають своє надхнення з каламара не можуть творити типів, коли їх не розуміють, навіть не бачать.

Та те, що можуть сказати купці та промисловці, можуть теж повторити про наші книжки люди неодної іншої професії. Як сильно розвинувся за останніх 20 літ у нас лікарський стан, а в повістях наших не найдете типу лікаря ні на лік! Як дивно-предивно змінився наш давній тип священника-громадянина на безобличого заляканого „примусового“ целебса — і цього нового типу теж ніхто ще не пробував змальовувати. Що вже й казати про кооператорів, нового типу політиків, отаманчиків, післяреволюційних спеціялістів на всі руки?

Кажуть, що література випереджує життя. Випереджує, але не скрізь і не завсіди. У нас вона дуже далека від життя, яке принесло нам нові винаходи, нові закони, нові масові рухи, нову соціяльну мораль.

Згадана стаття кінчиться таким висновком: „Громадянство, яке не має торговлі та промислу почуває себе вічно залежне від тих, що торговлю і промисл тримають у своїх руках; воно неповне, нерозвинене. Так само література народу, яка не відтворює тих преважних економічних процесів, що їм підлягає нарід, находиться в нерозвиненій стадії. Наші письменники повинні так само, як чужинні, випереджувати деякі важні процеси, а не тягтися за ними черепашиною ходою, навіть не помічаючи їх. А кілько з них не знає в нас навіть про те, що істнують важні економічні справи, і що саме ці справи є прецікавим матеріялом для ріжних літературних творів!“

Два дебюти: ліричний і сатиричний.

Богдар Жарський: „ШЛЯХ ПІЛҐРИМА“. Поезії. Сокаль — Львів, 1937. Обгортка С. Гординського. В-во „Смолоскипи“.

Збірка із 30 поезіями молодого, таки дуже молодого поета. Треба підкреслити саме цей дуже ранній вік автора такої книжечки і з цього погляду оцінювати його талант — засновки на розвиток його таланту.

Найдете тут відомі вже з інших збірок теми і мотиви, навіть наших авторів і то сучасних. Ці теми — книжкові, надумані, — мотиви мало індивідуальні, за якими нема ще власних переживань. Читаєте поклики до моря, якого автор не бачив, опис пристані чи Одеси — вимріяний, замазаний гарними словами, накопиченими одне поруч одного мабуть тому, що кожне з них для себе гарне. Так само з якихось сторінок чужої книжки заблукали тут Жанна Д'Арк, пустиня, хрестоносці та романтичні буревії.

А проте в усій збірці звертає на себе увагу зусилля автора віршувати „по-новому“ і це зусилля щире, не штучне, хоч і прибране в театральний костюм якогось „пілігрима“. Автор чутливий на нові вимоги віршобудови, на асонанци, пробує навіть оживити строфу неримованими рядками, щоб не видзвонювати банальними римами. І поруч намагання бути оригінальним, яке кінчиться на тому, що автор мимохіть (як більшість дебютантів) наслідує чужі зразки, — маємо тут кілька щирих, безпосередніх спроб чистої лірики:

У нас безмежні болота.
Дощі... дощі, як завжди в осінь,
коли бездонна самота
про синь весни думки наносить.

А мряки підрані, сумні
обкутують тебе мов мохом.
І ти проспиш до днів весни
до нових вибухів епохи

Або:

Ідеш твердим шляхом невтомно
з прапором віри золотим
шукати того, що нікому
ніколи в світі не знайти.

Це доказ, що автор має справжній талант і що його дебют є приємною появою, обітницею на щась краще.

Федь Триндик: „ЛІТЕРАТУРНІ ПАРОДІЇ“. Шаржі, епіграми, гуморески. Обгортка Л. Сенишина. В-во „Гумор і сатира“, ст. 32.

Чули ви про Триндика? Був колись такий добрий фейлетоніст „Нового Часу“ — молодий, жвавий, справді веселий. Тепер він відробляє якісь страшно нудні статті в одному популярному органі. Гумору не втратив, бо ще зовсім молодий, але не має де писати. Сів і розважив себе сам — попробував подратувати наших 19 авторів пародіями. Кажуть, що деякі навіть образилися за свою карикатуру. А на нашу думку сатирик мав дуже важке завдання, коли хотів пародіювати деяких авторів: деякі твори вже в оригіналі є такою пародією, що кращої не втнеш. Неодин, якому Триндик зробив честь помістивши його у своїй збірці, повинен би запросити його на вечеру за рекляму своєї особи як письменника.

Збірочка — скромна, наче спроба. Автора можна заохотити, щоб гострив своє перо частіше на тому самому ремені, що і бритву. Веселих голярів треба нам у літературі більше, ніж похоронних підприємців **м. р.**

—о—

Хроніка.

СМЕРТЬ ФРАНЦУСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА.

Помер відомий франц. повістяр і новеліст Гастон Шеро, член Академії Ґонкурів, у 65 році життя. Смерть прийшла до нього несподівано в Америці, куди виїхав з відчитами. Шеро належав до реалістів, продовжуючи методи праці Фльобера, Додета, Мопасана і Ґонкурів. Чимало його повістей узятих в життя провінції та села. Писав дуже багато, любив подорожі і часто жив на селі на свому хуторі. Його найбільше відомі повісти: „Його Ясновельможність подорожує“, „Шамбі Тортї“, „Шкляна вязниця“, „Хижак“, „Крутіж“; „Потвора“, „Бабусі“, „Валентина Пако“, „Десперюкеро“; „Вітер призначення“, „Круги весни“, „Голос Вертера“; „Дім Норкера“; „Смолоскип Ріфольта“, „Селянська датана“ „Севенни Династія“ і „Малий Даґрельо“.

ПАРИСЬКИЙ „СМІХ“ ПОМЕР.

40 літ виходив сатиричний париський журнал „Ле Рір“ (Сміх) — відомий у цілому світі. Довкола нього гуртувались найкращі карикатуристи своєї доби, як Каран Д' Аш, Форен, Абель Февр, Жан Вебер. Цей журнал читали міліони, які читають найпопулярніші щоденники, такі як „Журналь“, „Матен“, „Пті Парізієн“. Як пояснити, що такий журнал не міг утриматись? На це французькі часописи стараються дати всякі відповіді. Назагал вони погоджуються, що справжня політична карикатура сильно ослабла, бо настали такі веселі часи, що треба би хіба з усіх сміятись!

ЩЕ ОДНА ПРИГОДА ПІНОКІЯ.

Пінокій це герой одної з найпопулярніших італійських книжок для дітей. Він зазнає багато чудесних пригод, як Гулівер або Мінхгавзен. Тимто не диво, що в Польщі, куди він заблукав випадково, трапилася йому теж небуденна „сторія“. А саме: книжку автора Колльодія „Незвичайні пригоди паяцика Пінокія“ переклав відомий польський поет І. Тувім з російської мови. На цій книжці замість Колльодія покладений автор Алексей Толстой. А. Толстой читав колись Колльодія, книжку згубив і написав її наново сам, доповнивши всю совітським побутом. До цього він признався у передмові. І. Тувім переклав „Пінокія“ з А. Толстого і... забув додати до перекладу передмову, щоб пояснити, чий це твір. В українській мові „Пригоди Пінокія“ появились у перекладі Е. Онацького у Львові з оригіналу яких 10 літ тому!

ПОЛЬСЬКА „МАРИНІСТИЧНА“ НАГОРОДА.

Управа Т-ва польських письменників і журналістів у Варшаві рішила цими днями конкурс з окремої фундації на найкращий літературний твір з „морським“ сюжетом. Нагороду дістала дебютантка Ванда Карчевська за повість „Люди з-під вітрил“, видану „Поль. Бібліотекою“

ЩО ВМІЄ ЗОЩЕНКО.

Відомий російський гуморист М. Зощенко проявив несподівано зовсім нову сторінку свого таланту. З нагоди роковин Пушкіна попробував він наслідувати стиль поета в його оповіданнях і написав немовби продовження „Повістей І. П. Белкіна“, а саме 6-е оповідання п. з. „Талісман“. Спроба ця вийшла знаменито: і стиль і кольорит зовсім утриманий у дусі епохи.

НОВЕ ВИДАННЯ „ЧОРТИЦЬ“ Д' ОРЕВІЛЯ.

У 60-ліття появи архитвору Барбе д Оревілі „Чортиці“ появилось у Парижі нове видання цієї книжки з чудовими ілюстраціями. Цей твір виходить не вперше ілюстрований у люксусовому виданні. У німецькому перекладі з ілюстраціями Ф. Ропса він став віддавна бібліофільською дорогоцінністю.

ХРОНІКА.

Державний франц. театр „Франц. Комедія“ приготовляє на час світової вистави в Парижі свій традиційний репертуар. Є це передовсім песи Расіна „Баязе“, Моліера „Тартюф“, „Недужий з уяви“; „Мізантроп“ і „Школа чоловіків“, В. Гюго „Люкреція Борджія“ та „Рюї Бляз“, Сарду „Мадам Сан Жен“, Бальзака „Інтриґантка“ і Куртеліна „Бурбурош“. Твори ці будуть виведені по новому. Чужинці, що приїдуть у Париж на виставу матимуть нагоду бачити, як виглядають французькі репрезентативні песи.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Програма коронаційних парад.

Програму коронаційних парад випрацювали аже до найбільших подробиць. 12. травня в год. 10.30 задержиться королівська карита перед входом до вестмінстерської катедри. Кариту буде тягнути 8 гнідих коней. Кожним конем поводитиме „почтиліон" у традиційнім костюмі. Чотирох перших верхівців буде одягнених у червоні одяги прикрашені золотими і чорними нашивками. Штани будуть білі, чоботи чорні, на голові білі перуки і чорні джокейські шапки. Кожний держатиме в руках великий бич. Коні, що тягнутимуть королівську кариту називаються: Дейсі, Тіль, Грейтон, Льоренцо, Сіголь, Сільверфокс, Вайтвінгс і Вотерлілі. Упряж буде з червоної шкіри зі зол. прикрасами. По боках королівської карити будуть іти 8 прибічників у лібериї. До кінця XVIII. ст. називали їх „гайдуками-бігунами". Кожний із них іде коло одного коня запряженого до карити. Трьох прислужників у червонім золототканім одязі йтиме коло дверцят карити. Їх обовязком буде помагати всідати й висідати королівській парі. Крім них буде ще йти 4 королівських гвардистів у старинних костюмах із галябардами в руках.

Ціла дорога, якою їхатиме королівський почот до катедри і букінгемської палати, значить простір 6 і пів англ. милі буде обставлений подвійним шпаліром вояків, які виступлять на цю параду в нових синіх одностроях із червоними лямпасами.

Про початок коронації звістять гарматні сальви уставлені в парку св. Якова. У цій хвилині, коли архієпископ Кентбері вложить на голову короля корону св. Едварда, вистрілить 80 гармат.

На початку почоту їхатиме карита льорда майора Льондону і предсідника палати громад. Карита цього останнього була виконана ще в 1698 р. в Голяндії. Її уживали давніше як державної карити підчас ріжних парад.

За ними будуть їхати авта кількох членів королівської родини і представників чужих держав.

В год. 9.15 виїде почот премієра і поліційної влади. Премієра супроводитиме ескорта кінної поліції. У другій кариті буде їхати канадійський премієр. Коло його карити їхатиме славна кінна канадійська поліція у червоних одностроях і бронзових капелюхах. Третьою каритою їхатиме австралійський премієр із своєю дружиною. За ним їхатиме карита премієра Нової Зеляндії і премієра полуднево-африканської унії. У шестій кариті буде їхати індійський володар Могамед Цафрулаг Кен і представники Бірми. Їх супроводитиме індійська кіннота. В чергових каритах буде їхати премієр полудн. Родезії, півн. Ірляндії, емір Трансйорданії і султан Занзібару. Дві передостанні 10. і 11. також з екзотичними гостями, султаном Ягору і султаном Тренгаму. За ними буде їхати султан Пагангу, який може похвалитися дуже „коротким прізвищем": Янд ді Портуан Бесар оф Егрі Самбілян.

Королівська родина виїде аж в 9.49. У першій кариті їхатимуть обі княжни: Єлисавета, майбутня наслідниця престолу і княжна Маргарета Рожа. За ними будуть їхати інші княжни та члени королівської родини.

В год. 10.30 виїде зі своєї палати королева-мати Марія. В її товаристві їхатиме норвеська королева. Всі повози королівської родини будуть їхати з військовою ескортою.

В цій самій годині виїде з букінгемської палати почот короля і королеви. В тому почоті ітимуть ріжні військові частини, зокрема кінноти й артилерії з оркестрами, індійські адютанти короля, адютанти летунства, адютанти територіяльних армій, адютанти морятства, полеві маршали, представники ген. штабу, представники адміралїції, відділ галябардників і т. д.

За королівською каритою буде їхати полевий маршал граф Кавану і полевий маршал сер Віліям Веджвуд. За королівським прапором появиться кн. Кенту і кн. Гльостру.

У західніх воротах повитає королівську пару великий маршал двору.

Поворотну дорогу відбуде королівський почот у дещо зміненому порядку.

Доля давної зірки.

Аматори екрану памятають мабуть фільмову зірку Ферн Андру, яка тріюмфувала в німецьких фільмах із перед 15. літ. Довший час ніхто, нічо про неї не чув, а недавно розійшлась поголоска про її смерть. Одначе виявилось, що Ферн Андра живе в якнайкращім здоровлю. По розводі зі своїм першим мужем, який залишив їй титул баронової і по розводі з другим мужем славним німецьким боксером, вийшла замуж за американського характеристичного актора і вернулась до Злучених Держав, своєї правдивої батьківщини. Цікаве, що американська преса повідомила про її недавній гострий виступ в обороні закону про закордонних акторів. Цей закон званий законом Дікштайна вводить гострі приписи, які не дозволяють на приїзд чужих акторів до Злучених Держав.

—о—

Конґрес прошаків.

У Сан Люї (Злучені Держави) відбувся перед кількома днями великий конгрес прошаків і посмітюхів з цілих Злучених Держав. У цьому конгресі взяло участь 200 делегатів під проводом „короля посмітюхів" Джефа Дейвіса. Конгресовці розложились обозом під містом. Наради тревали кілька днів і не ріжнилися нічим від ріжних парляментарних нарад. На конгресі ухвалили низку резолюцій, між іншим ухвалили поставити памятник б. членові союзу Е. Гавові, який доробився міліонів, починаючи від збиранняганчірок. Очевидно, що присутні осуджували теж гостро нетолеранційну політику поліції супроти прошаків.

ТУРИСТИКА Й ПОЛІТИКА.

Англійська влада проголосила цікаву статистику туристичного руху. В 1936 р. приїхало до Англії 368.874 туристів, значить 44.000 осіб більше, як у попередньому році. Цей зріст пояснюють скріпленою пропагандою англійських бюр подорожі. До цієї статистики не вчислено тих громадян імперії, які прогульку до столиці лучили із полагодженням своїх службових обовязків. Найцікавіший факт, що участь італійських туристів зменшилась майже на половину. В 1935 р. було в Льондоні 6.000 туристів. Мин. року ця цифра впала до половини. Пояснюють це зміною політичних настроїв в Італії.

РЕКОРДОВІ ЦІНИ КНИЖОК.

В Парижі відбулась недавно ліцитація багатих бібліотечних збірок пок. президента суду Мерсієра.

Всіх книжок зліцитували на загальну суму 1,620.206 франків. Найбільший попит мали перші видання творів з епохи романтизму. За повість Стендаля з 1831 р. заплатили 70.000 франків. „Мадам Боварі" Фльоберта осягнули суму 30.000 франків.

На ліцитаційну продажу дорогоцінних рукописів найславніших французьких письменників не дозволив міністер освіти. Ці рукописи відкупить державна бібліотека

—о—

РВУТЬ ЗУБИ БЕЗ БОЛЮ.

Дентисти стейту Буфальо (Зл. Держ.), які мають чимало своїх клієнтів серед дітей, впали на дуже добрий помисл. Дентистичні кабінети уладили в кінових салях. Підчас сеансу з Міккі Мавс рвуть вони своїм пацієнтам зуби. Діти, спершу коли побачать дентиста, кричать, але по хвилині годяться на операції. Зацікавлення фільмою і пригодами малої мишки таке велике, що знечулює всі болі.

За прикладом дентистів із Буфальо хочуть піти теж інші американські дентисти.

З листів до Редакції.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Прошу помістити у Вашому цінному часописі таку заяву:

В дні 25. квітня відбувалося в Городищі к. Самбора якесь ніби шляхоцьке віче, на якому промовляли: польський пос. Екерт і якийсь пан Зборуцький. По промовах благали місцеву шляту створити „Коло Звйонзку Шляхецкего", на що зібрані, з вимком трьох збаламучених „шляхціцуф", опустили салю громадського дому. З них і ще трьох пань (жінка місцевого команданта поліції, одна учителька та урядничка почтової агенції) з бідою по довгих торгах склеїли якийсь ніби „заржонд". Одначе найприкріше в тій цілій афері було те, що згаданий пан Зборуцький по виборі цього „заржонду" видобув з кишені якийсь сувиток паперу і заявив, що якісь там чинники прийшли до переконання, що до якоїсь контрольної комісії найкраще надавалися би: інж. Мацьоловський, Міхал Рудніцький і Базилі Ступніцький. Ніодного такого на цьому збіговищі не було. Тому, що по селі пішла чутка, що „Базилім Ступніцьким" мав би бути я, заявляю, що я вважав нижче людської гідности брати участь у такім збіговищі і тому там не був і станув на становищі, щоб ніхто, хто почувається українцем, не йшов там, де ображують його людську гідність і національні почування. Цілі згаданого „Звйонзку" мені аж надто відомі і тому я все і всюди отвираю місцевій шляхті очі. Дальше заявляю, що я ніколи не називаю себе „Базилі", але виступаю всюди як Василь Ступницький, почуваю себе карним членом української нації та аж до обридження гиджуся всякими перевертнями. Лише через грудну недугу не можу проявити такої активности, якої вимагає вага хвилини. Якщо хтось думав таким робом надуживати моєї особи для своєї підлої роботи, то рішуче тому заявляю: руки геть!

Інші українські часописи прошу передрукувати цю заяву.

Городище, 26 квітня 1937. р.

М-р Василь Ступницький.

АНГЛІЙСЬКО-ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕСОВИЙ КОНФЛІКТ.

Поголоски, які кружляли вчора про італійсько-англійський конфлікт, потверджує сьогодні офіціяльний комунікат такого змісту:

„З уваги на становище майже цілої британської преси у відношенні до Італії та її збройних сил, заборонено в Італії всі англійські часописи, за вимком „Дейлі Мейль", „Івнінг Нюс" і „Обсервер". Крім цього відкликано всіх кореспондентів італійської преси з Льондону.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Лист до Читачів.

Високоповажані Пані і Панове! Вже не один раз стрінувся я з закидом: „Ви стали песимістом, а це відбивається на змісті ваших фейлетонів".

Правда! Я став песимістом, бо так само, як легко було мені здобутися на усмішку, так само легко здобутися тепер на болючу гримасу.

Все залежне від погляду на суть справи.

Здавалося мені колись, що деякі наші хиби — це речі, так би сказати, малого калібру, що дадуться викорінити — навіть таким легким топірцем як сміх.

І я сміявся та був доброї гадки.

Але на добрій гадці і скінчилося.

Деякі хиби вросли своїм коренем у нашу психіку так глибоко, що легкий топірець не дасть ради, хоч би сто літ рубав. Не знати, чи загалом є такий топір на світі!?

На дещо, думаю, нема!

Тому мені, Шановні Читачі, буває нераз гірко в устах і чорно в очах...

Не вірю, наприклад, що можна в нас викорчувати таке дерево як донощицтво.

Донощицтво (denuntiatia vulgaris) росте у нас всюди, належить до роду самосійних і поширюється в застрашаючий спосіб. Ніякого хісна з нього нема, тому тільки в ряди-годи вирубають тут чи там один примірник, але серед густої джунглі це капля в морі. Зрештою такі примірники трапляються в цілому світі, в кожному народі і не про них тут мова. Не про Іскрів, Кочубеїв, чи інших визначних денунціянтів, а про малу братію, що не бажає нічого великого, що не має широких плянів чи хоробливої амбіції. А так собі — аби комусь пошкодити, борони Боже не занадто і борони Боже не на завжди!

Все це має навіть своє оправдання: добро справи.

Коли доносять до своєї влади, то:

— Прошу вас, це моглоб пошкодити дорогій нам усім інституції.

Коли до чужої:

— Прошу вас, ми не можемо позволити, щоб такий дилетант брався до цього і компромітував нас перед чужинцями!

Слово „чужинці" вимовляють із такою набожністю, як колись слово „центральні держави", чи „антанта". І радіють, що зробили велику річ і хваляться, що перешкодили в чомусь комусь, кого завтра з усміхом витають:

— А як пані добродійка? А діточки? Вже десь великі. Давно не бачив. Так хочу зайти до вас і ніколи хвилинки часу нема.

А коли ви знаєте вже про донос і скажете:

— Було дурно не тратити часу на авдієнцію в моїй справі,

то роблять ображену міну:

— Дивно мені, що ви тим начеб обиджені. Цеж був мій обовязок!

(Національний, фаховий, службовий, громадянський — який хочете!).

Шановні Читачі, Дехто закидає мені, що я став песимістом. Став саме через те, що обсервував за довго деякі краєві хиби і не бачив, що йде до лішого. Деколи навіть навпаки.

Але хочу поправитися:

Нехай хтось докаже мені, що не маю слушности хоч би у вищезгаданій справі, а я готов назад зоптимізуватися.

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46.** Приймаю футра до переховання літом.

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 5–10

— **9. травня 1937. р.** в жовтій салі Нар. Дому відбудеться Всестудентське Свячене. Початок в год. 16-ій.

— **Український Студентський Спортовий Клюб** (УССК) уладжує 9. травня в жовтій салі Нар. Дому Дансінг. Музика джез-бенд. Початок в год. 16-ій.

— **Комунікат Великого Театру.** Дирекція Великого Театру у Львові повідомляє, що вистави починаються в годині 20. вечором.

— **Позір, бережанці!** Абітурієнти бережанської гімназії з 1887 р. уладжують у днях 23.—24. червня 50-літній ювилейний зїзд у Бережанах і запрошують б. учнів цієї гімназії взяти в ньому участь. Зголошення на адресу „Клюб Бережанців", Львів, Віденська Каварня.

— **Зїзд українських музеольоґів у Перемишлі.** Під протекторатом Високопреосв. Кир Йосафата і Преосв. Кир Григорія відбудеться в Перемишлі у днях 16.—17. травня ц. р. зїзд представників українських музеїв. Крім звітів з діяльности поодиноких музеїв та ділових нарад наших музеольоґів у програмі є теж ріжні наукові реферати, провідування перемиських музеїв та виставa образів, присвячена 900-літнім роковинам культу Пресвятої Богородиці на Україні. Зїзд розпочинається в неділю рано в год. 9-ій архиєрейською Службою Божою в катедральній церкві. Ділові наради, виклади та вистава образів відбудуться в салі оо. Василіян на Засянні.

— **Чи комірне буде підвищене?** На основі президентського декрету з 14. листопада 1935 р. обнижено на два роки комірне на 10 до 15 проц. для мешкань і промислових і торговельних льокалів. Обнижка обовязує тільки до 30. листопада ц. р., опісля власники домів можуть піднести комірне до попередньої висоти. Крім того з днем 1. січня 1938 р. всі мешкання у старих домах і промислово-торговельні льокалі будуть вилучені зпід закону про охорону льокаторів, отже власники домів можуть устійнювати довільно висоту чиншів. Нема сумніву, що покликані чинники та організації не допустять до такого покривдження льокаторів і промисловців, бо причини, задля яких президентський декрет обнижав був комірне, отже загальна дорожнеча, господарська криза і т. п., тривають дальше.

— **Хто виграв на льотерії?** В першому дні тягнення Клясової Льотерії впали більші виграні на такі числа: 30.000 зол. на ч. 27522. 15.000 зол. на ч. 57099 150022. 10.000 зол. на ч. 47498 132030. 5.000 зол. на ч. 24614 39382 68585 131160 33262. 2.000 зол. на ч. 811 2158 17170 105363 61462 85218 138356 152633 41508 65713. 1.000 зол. на ч. 3199 16349 23636 29609 30239 38406 66690 71272 83139

87167 88175 94824 111076 98447 129234 143362 145097 148257 153375 155359 175280 161596 192572 25113 60943 76749 97117 98447 104364 115395 121430 155174 168956. 20.000 зол. на ч. 87281. 10.000 зол. на ч. 69184 137348 164450. 5.000 зол. на ч. 59586 77139 169862 179408. 2.000 зол. на ч. 8902 17496 33616 34016 43077 58218 68870 90713 106544 115203 119062 132361 136326 185258. 1.000 зол. на ч. 6100 10005 18488 20172 20728 41875 43506 53557 57371 62202 72648 80108 81507 85550 86769 92119 92579 96078 101495 106520 108987 115550 117059 127482 127792 137851 139895 146607 151318 151397 160253 162708 163351 164761 166818 166935 174334. — У другому дні тягнення впали виграні на такі числа: 10.000 зол. на ч. 5180 15066 132346 166868. 5.000 зол. на ч. 81390 173056 181321. 2.000 зол. на ч. 1256 3325 18309 23205 33035 67168 74688 87149 99539 116520 126094 129616 142291 144706 154563 167793 190066. 1.000 зол. на ч. 3434 8736 14768 23459 34957 38768 44593 52095 81606 82696 84497 88630 91475 91647 101576 106621 109581 127025 134998 143161 145318 153032 155703 157165 158427 158429 193979.

— **Підвищення чинитьб.** Заведення суспільних обезпечень подало до відома всіх суспільних обезпечалень, що міністерство суспільної опіки підвищило від 1. ц. м. чинитьби для обезпечених, а саме хоробову підмогу до 60 проц. пересічної винагороди і пологову до 75 проц. Підвищення хоробової чинитьби підвищує теж автоматично домову підмогу до 30 проц. а шпитальну до 12 проц.

— **До Берези** відставила адміністраційна влада Ізака Гугля, Авраама Габера і Натана Клява із Стрия та Якова Гольдфішера із Сколього.

— **Дарував каменицю для львівського університету.** Гр. Ст. Бадені дарував львівському університетові свій двоповерховий дім при вул. 3. Мая ч. 6 для наукових заведень. З цієї нагоди в ректора зійшлися декани і члени сенату, перед якими гр. Ст. Бадені склав заяву про даровизну. Це перша більша даровина в історії львівського університету.

— **Поліційна кепенікіяда підступом бандитів.** У справі грабіжницького вбивства в золочівському повіті виходять на яву нові подробиці. Власницею фільварку в селі Бельзець з 500 моргами поля була 47-літня Марія Ясінська, а в господарці помагав їй 42-літній брат Мечислав. Крім того жила у них 82-літня мати. В останньому часі вони розпоряджали більшою готівкою, яку приготовили на заплату податку. Довідались про це видно якісь люди і вжили рафінованого,

хоча в останніх часах часто практикованого підступу. Один перебрався за поліціянта, чотири інші підняли ся ролі поліційних агентів і минулого четверга явились в 8-ій годині вечором у домі Ясінських, яких застали при вечері. Заявили, що мусять перевести ревізію, бо недавно Ясінські гостили у себе якогось підозрілого „редактора" зі Львова. Здивовані Ясінські згодились на це без протесту. При ревізії бандити не взяли нічого, тільки звеліли Ясінським зібратись і їхати з ними на поліційний постерунок. Запряжено дві брички й одною поїхали обоє Ясінські в супроводі двох цивільних, другою три їхні спільники з поліціянтом. Знайшовшись за селом на гостинці, Ясінська висловила своє підозріння, мовлячи, що щось тут не в порядку. Тоді бандити позіскакували з бричок і почали стріляти до Ясінських. Вона впала від кількох куль нежива, а її брат перескочив рів і хотів тікати в поле, але тут досягла його куля, від якої він теж згинув. Тоді бандити завернулись до двора, забрали із касетки всю готівку (600 долярів і 4.000 зол.) і відїхали в сторону Красного, де чекала на них інша фіра. Вони поділилися на дві партії і щезли серед нічної темряви. Тимчасом один з двірських візників, що втік у поле, повідомив про все поліцію. В короткому часі заалярмовано поліційні станиці в повіті і всіми дорогами рушили поліційні стежі. На дорозі до Фірлеївки один поліціянт стрінув фіру з кількома людьми. На його вид вони позіскакували з фіри і давши до нього кілька револьверових стрілів, почали втікати. Поліціянт упав на землю, але згодом зірвався і стрілив із кріса. Один з утікачів упав трупом, інші пропали серед темряви. Знайдено при ньому кілька револьверів з набоями, одну ручну гранату і карту на зброю на ім'я Мечислава Ясінського. Не було сумніву, що це був один із людей, що брали участь у вбивстві та грабунку. Імя його і прізвище поліція держить у тайні, поки не викриє всіх його спільників.

—o—

✝ Посмертні згадки.

ТЕОФІЛЬ КИСІЛЕВСЬКИЙ,

емеритований управитель народньої школи, перший учитель в Жабю Ільці, який учителював там через 43 літ, помер дня 6. травня у 87. році життя в родиннім селі Хлібичині Пільнім коло Заболотова в домі свого сина о. Юліяна. 899

о. Михайло Бобовник, довголітній парох у Глібовичах Великих, помер дня 7. ц. м. Похорони відбудуться в понеділок 10. ц. м. В. Й. П.

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Грище Погоні: год. 4.30 попол. мистецтво Д. Ліґ **Погонь — А. К. С.**

Грище Сокола-Батька: мист. Б-кл. **Україна III — Погонь IV.**

В Перемишлі: мист. О. Л.: **Україна — Чувай.** Мист. А-класи: **Сян — Ґаґібор. Сквла (Мостиська) — Орел.**

У Тернополі: Поділля — Креси.

В Ужгороді: Русь — Кладно.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Україна виїхала до Чуваю в такому складі: Гупра (Восий), Воробець, Скрегота, Скоцень I, Пазуняк, Красовський, Магоцький, Мікльош, Хомишинець, Скоцень II, Максиміа.

Змагання Сян — Ґаґібор відбудуться як передзмагань Україна — Чувай у Перемишлі.

Прага — Більбао 3:2 (2:2). Баскійська репрезентація під назвою Більбао грала у Празі з репрезентацією міста. Баски були швидші, але чехи кращі технічно.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

КОЦИЧИНЦІ.
9. V. Довбуш (Чорногора в огні).
З Копичинець іде театр до Грималова.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ДОБРОМИЛЬ:
9. V. Трафила пані генералової.
ПЕРЕМИШЛЬ, саля Нар. Дому.
10. V. Т. Шевченко.
11. V. Трафила пані генералової.
12. V. Мурашкі.

Великий Театр:

Неділя, 9. V. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Професія пані Воррен". Год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою.

Понеділок, 10. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з Димшою.

КІНА.

АПОЛЬО: „Парада кохання" з Джанетою Мекдональд і Морісом Шевальє.
АТЛЯНТИК: „30 каратів щастя" із Димшою.
ВАНДА: „Чоловіки до вибору".
ҐРАЖИНА: „Буде краще" з Тоньком і Шепком.
ЕВРОПА: „Одна на мільон" з Сонею Гені.
КАСІНО: „Палкі серця".
КОПЕРНИК: „Зелений сигнал" з Еролем Флінном.
МАРУСЕНЬКА: „Простак".
МЕТРО: „Сильветки" та 3-актовий додаток.
МІРАЖ: „Золотоволосий збиточник" із Шерлею Темпль і „Одна з тисячі" (з Мартою Еґерт).
МУЗА: „Ромео та Джулієта".
ПАЛЯС: „Її високість танцює вальса".
ПАКС: „Антін Адверз".
ПАН: „Останній поганин".
РАЙ: „Роз-Марі".
СВІТ: „Осудженець" і „Весела розведена" Джінгер Роджерс.
СТИЛЕВЕ: „Сем Додсворд" і ревія.
ТОН: „Продавець тракторів Джо Браун".
УТІХА: „Під двома прапорами" та ревія.
ХИМЕРА: „Небезпечна білявка" з Мартою Еґерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Каїро.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 9. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00 Військ. музика, 19.00 Танк. мельодії, 20.00, 21.00 Веселий вечір. БІЛГОРОД (437) 18.50, 19.00 Спів. речітал, 19.50, 20.00 Нар. пісні. БУДАПЕШТ (550) 14.00, 22.20 Сальон. музика. 17.00 Циг. музика, 20.00, 21.00 Оперетка. ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Орх. концерт, сол., форт., 15.15 Подорожування з Віднів музика, спів, 19.35 Спів. речітал, 20.05 21.00 „Нашим мамам", музика, спів, 22.30 Розр. музика. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Дута орх., 18.00, 19.00 Гарні мельодії, орх., 20.00, 21.00 „Сало без дзвона" муз. комедія Кінека, 22.45 Танц. музика. КОШИЦІ (259) 17.05 Пробоєвики у вик. цит. орх., 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 13.30 Промова Муссоліні з нагоди 1. роковин проголошення імперії, 17.30 „Король Едип" оп. Стравінського, 20.40 Розр. музика, 21.00 Гимни, 21.05, 22.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 13.00 Орх. концерт, 18.00 Популярна музика, ПРАГА (470) 12.20, 15.00 Орх. концерт, 19.05 Військ. орх., 20.40 Пісні Сметани, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15 15.40, 20.15 Спів, 12.00, 13.30 Розр. концерт, 14.10, 15.00 Концерт із Амстердаму, 17.00, 18.00 Симф. концерт, 19.08 Сценка, 20.30 21.00, 21.30, 22.00 Театр Уяви, РИМ (421) 15.30, 17.30, 18.00 „Люіза Міллер" оп. Верді.

Понеділок, 10. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Солісти, форт., спів, 19.00 Весела годинка, 20.10 Військ. орх., БІЛГОРОД (437) 18.00 Вок. концерт, 21.00 Нар. пісні, БРАТИСЛАВА (299) 15.00 Концерт орх., спів, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Циг. музика, 17.00 Сальон. музика, 18.30 Хор, 19.40 Форт., 20.10, 21.00 Концерт фільг. орх., ВІДЕНЬ (507) 12.20, 13.10 Орх. концерт, 17.20 Сопран і форт., 19.25, 20.00, 21.00 „Кавалерія Рустікана" оп. Масканіі, „Паяци" оп. Леонкавалля, 22.20 Концерт бажань. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Шлеська молодь грає та співає, 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Веселий муз. вечір, КОШИЦІ (259) 12.35 Військ. орх., 17.20 Концерт для дітей, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) Танц. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Вок.-інстр. концерт, 22.10 Комедії, танц. музика, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 15.00 Для дітей, 19.00 Нар. музика, 20.10, 21.00 „Фаліла" муз. казка П. Вінтера на осн. Гріма, ПРАГА (470) 17.30 Румунські нар. пісні, хор, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.15 17.30, 18.30, 19.45 Спів, 14.30 Огляд німпреси, 15.30 Відчит із університету, 18.45 Форт., 19.35 Огляд гумору, 20.30, 21.00, 22.00 Вечір оперет: „Шопет" ком. опера Тераса, „Ль Опер де Доор" оп. Тераса, РИМ (421) 17.20 Розр. концерт, 22.10, 22.40 Легка і танц. музика.

Вівторок, 11. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Тенор, форт., акордеон, флет, 19.15 Музика, БІЛГОРОД (437) 18.00 Нар. пісні, 18.30 Форт., 19.30, 20.00 Словінські пісні, БРАТИСЛАВА (299) 18.15 Спів. речітал, 20.50 Шубертів дует на скр. і форт., 21.25 Гебрайські пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 17.00 Цимбали, 18.00 Грецькі та болгарські нар. пісні, 19.20 Циг. музика, 22.05 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 12.20, 13.10 Розр. концерт, 15.15 Для дітей, 15.40 Для жінок, 17.30 Спів, 20.40, 21.00 Веселі одноактівки, 22.20 Концерт бажань, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Концерт камер. хору, 20.10 Солісти, муз. спів, 20.30, 21.00 Веч. музика, КОШИЦІ (259) 17.25 Словацькі нар. пісні, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Отельо" оп. Верді, МІНХЕН (405) 12.00, 13.15 Концерт, 15.00 Для дітей, 16.50 Концерт, труби, форт., 20.10, 21.00 Веселий вечір, 22.30 Форт. китайські та японські твори у вик. Удо Дамерта!, ПРАГА (470) 16.10 Концерт зорів, 17.25 Тріо Г-моль Сметани, 18.30 „Весна у природі", муз. звл., 21.05 Литовська музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15 17.30, 18.30 Спів, 17.45, 18.45, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00, 23.00 „Займаний дім під Гусячою Ніжкою" оп. Леваде, РИМ (421) 19.00 Розр. музика, 21.00 Скрипка, форт., 22.00 „Мора" комедія Авт. Креші.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Неділя, 9. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська Газетка, Музика з гр. пл., Про діточі садки на селі, 8.42 Шуберт: Портрет Шуберта — фантазія, гр. пл., 8.45 Програма на днині, коло год. 10.30 після богослуження Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, орх., ...; коло год. 13.00 Львівська виставка архітектури, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Нар. капеля, хор, 15.30 Для села: Як збільшити видатність наших садів, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Популярна музика з гр. пл., 16.25 Театр уяви: Лотова жінка, 17.00 Підвечірок при мікрофоні, мала орх., спів; у перерві коло год. 17.00 Актуальна гутірка, 19.00 Культура читання, 19.15 Мішаний концерт: Михайлина Гнатківська фортепіян, Люба Німцівна сопран, 19.45 Літературні хвилини: „Ветон", фрагм. із пов. „Будували дім" І. Бжози, 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.21 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 „На зеленій травці" ревія Генр. Збєжховського й ін., з музикою, 21.30 Твори Ол. Скрябіна, 22.00 Розривкова і танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05, 23.30 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт у вик. орхестри.

Понеділок, 10. травня 1937.

6.30 Раніщня авдиція, 7.10 Програма на днині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: У пущі над Амазонкою, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.30 Від варстату до варстату: Годинникарство, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Фантазії: Для контрасту, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Оперові фантазії, з гр. пл., 15.55 Господарське пристосовлення у Львові, 16.00 Програма на завтра, 16.05 „Для дітей" гр. пл., 16.16 Куток мови, 16.30 Сальоновий квартет, 17.00 Варшава перед поділом Польщі, 17.15 Німецькі

неоромантики, форт., спів, 17.50 „Про грубого жука та тонкого хробака", природнича гутірка Акселя Стієрни, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 „Весняна переплітанка" у вик. шк. дітей, 18.40 Народній музей Перемишлян, 18.50 Пасіка в травні, 19.00 Воєнна авдиція, 19.30 Орхестра, 20.15 Віольончеля, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Малий Е-йольф" фрагм. із Генр. Ібсена, 21.30 Розривкова музика з гр. пл., 22.00 Концерт орх., спів; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05 Танкова музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Вівторок, 11. травня 1937.

6.30 Раніщня авдиція, 7.10 Програма на днині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Шлезькі зозулюки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Мусоргський, з гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Інформаційна газетка в українській мові, 15.25 Попурі з Пуччінієвих опер, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Молоді таланти: Грає 9-літня піяністка Реля Шварц, 15.45 „Пісенька моєї мамці", оповідання для старших дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Й. Гельфец грає, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Гуральські та шлеські пісні у вик. муж. хору, 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Орхестра, 17.50 Як я позбувся опиря, монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Оперові арії з гр. пл., 18.35 Проблема володаря у сучасній істор. повісті, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Справи сучасного виховання, 19.20 Спів. recital Фіоренце-Джампелія, в супр. форт., 19.50 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.05 Авд.: Говори до мене ща, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Сальонова музика, 21.45 У століття смерти Джана Філда, передвісника Шопена: форт., скрипка, альтівка, віол. 22.25 Екзотизм у польській літературі, 22.40 Балетова музика, з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00, 23.30 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно—продажа: Бельги бельг. 89·53, 89·10, Доляри американські 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26 00, Фльорени гол. 290 67—288·95, Франки фр. 23·70—23·56, Франки швайцарські 121·20—120·40, Фунти англ. 26·17—26·01, Гульдени данц. 100·20—99·80. Корони ч. 16·90—16·20. Кор. дан. 116·74—115·90, Кор. норв. 131·43—130·45, Корони шв. 134·88—133·90, Ліри італ. 24·00 — 23·20, Марки фінл. 11·57—11·20, Марки нім. 123·00—121·00, Шил. австр. 98·00—97·00. Марки нім. срібні 128, 126.

Акції.

Банк Польський 100·50, Цукор 29·75, Лільпоп 13·25, Стараховичі 31·75, 31·25. Тенденція слабша

Папери.

3 пов. інвест. 1 ем. непот., 2. ем. 64·50, серія 83·50, 5 конверс. 59·00, 50·25, 6 дол. купон 11·09, 4 прем. дол. 38·00, 36·25, 36·50, 7 стабіл 368·00, купон 10·80, 4 проц. пов. консол. 53·75, 53·00, 53·13, 53·00, 52·13, 52·63, ост. сотки 25,·75, 52·13, 52·50, три ост. др.

Збіжжя.

Львів, 8. V.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·25—29·50
Пшениця збір. червона	28·25—28·50
Пшениця одн. біла	29·00—29·25
Пшениця зб. червона	28·25—28·50
Жито шт. І.	24·00—24·25
Жито шт. ІІ.	23·75—24·00
Ячмінь одн.	22·75—23·00
Ячмінь на мливо	21·25—21·50
Ячмінь паст.	20·.5—20·50

Іиші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 4. травня н. р. кооперативам платив за льоко Львів

1 кг. масла десерового бльок. без опакування . . . . . 3·25 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув. 3.30 „
молоко від 27. IV. н.р. . 0.18—0·19 „
копа яєць . . . . . . 2·60 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 8. V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясnені, повногруді товсті 1.50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору 1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Управа Захоронкарської Семинарії СС Василіянок з правами державних шкіл у Львові при вул. Потоцького 95 подає до відома оцікавлених, що зголошення до іспитів на І. і ІІ. курс приймає Дирекція Заведення вже від 10. травня ц. р. до 15. червня. До подання батьків про принятя треба долучити: 1) власноручно написаний ученицею опис життя, 2) метрику хрещення, 3) свідоцтво щіплення віспи, 4) свідоцтво з останньої кляси (можна долучити вже при іспиті). Приписаний вік для кандидаток на І рік: покінчених 14 літ, а не переступлених 18. Старші кандидатки можуть бути приняті тільки після диспензи від віку, що її видасть Кураторія за старанням Дирекції. Оплата місячна за школу 22 зол., такса іспитова на І. курс 10 зол. такса іспитова на ІІ. курс 15 зол., вписове 15 зол. У цьомуж Заведенні є теж 6-клясова всел. школа з правами державних шкіл і взірцево ведене передшкілля для дітей від 3—7 р. При школі є виховний інститут, ведений фаховими силами.

ЗАЯВА.

Подаємо до загального відома що пп. Олійник Петро і Голояд Мирон перестали бути з нинішним днем уряддуючими функціонарями нашого підприємства і за жадні їх чинности іменем того підприємства не бере воно на будуче ніякої відповідальности.

„ЦЕНТРОРЕКЛЯМА", Львів, Зигмунтівська 12

ПАНСІОНИ

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОН „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, соняшні кімнати з печами і постілю. Першорядна, дієтична кухня і лікарська поміч на місці. Зголошення: Томашівська, Львів, св. Тереси 2 Б. Тел. 267-21. 769 4—10

МЕШКАННЯ

ЛЬОКАЛЬ ФРОНТОВИЙ Сапіги 4, до винайму. Сторож вкаже. 896 1-1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

РАДІОТЕХНІКА або ІНЖИНІРА з доброю монтажовою практикою, спосібного прийме виробня радіоприймачів. Зголошення з життєписом і відписами свідоцтв та референціями до адміністрації „Діла" під „Постійна посада". 885 1-3

ЗАСТУПНИКІВ у більших містах та літниськах до продажі соків шукає фабрика овочевих перетворів „Продукція", Львів, Ринок 36. 880 1—3

УКРАЇНСЬКА СКЛАДНИЦЯ — виробня косметично-лічничих артикулів, домових і ветеринарних аптечок, прийме представників. Платня — провізія. На відповідь марка. Львів, Вроновських 12 „Космос".

КУПНО-ПРОДАЖА

ДИТЯЧІ ПЛАЩИКИ гарні, добрі і дешеві „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА 2 775 8—7

ВІЛЛЯ поверхова, дохідна, соняшна, з гарним городом, околиця Листопада — за 70.000 золотих до продавня. Агенція „МРУВКА", Валова два 897 1-2

ШЛЯФРОКИ жіночі — моделі — 5.75 та всіляке жіноче білля за безцін „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 775 1—1

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 цм. двотактовий, двобіговий, вільний від податку і права їзди, поручає Автоспорт, Львів Словацького 2. Проспект за надісланням почт. марки. 722 8-11

РІЖНІ

ЛІКАРСЬКО - ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Д-ра В. Баранецького у Львові, Миколая 28 ріг Зиблікевича приймає в хоробах зубів і устної ями щодня від 11—1 і 3—6. Власна технічно-дентистична робітня. 897 1—5

ТОРГОВЛЯ шкір і шевського приладдя у Львові з причин виїзду дешево до продажі. Зголошення: „Діло", „Експедиція". 887 1—2

ШЛЮСАРНЯ СТЕПАНА ЧЕПІЛЯ у Винниках к. Львова виконує солідно дешево роботи шлюсарські також пасового характеру. Лікарські меблі залізні. Оферти на бажання. 889 1—2

ВИРІБНЯ „Космос" Вроновських 12 прийме спільника (чку), вклад 2.000. Постійна праця. 891 1—1

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Рейтана 2. тел. 225-27. 142 6—10

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Купферберґова, виробня, Сикстуська 31, подвіря. 765 5—10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького. Личаківська 117. 687 13-?

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 49-100

КРЕТОНИ англійські на обиття, покровці. ВАНК, пл. Марійська 6. 581 10—10

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ОГОЛОШЕННЯ.

МИЛО
ОЛЕНЬ
ШІХТ

чисте й успішне аж до останнього кусника

SZACH ВАРШАВА.

Незрівнаний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 55—?

Дротяні вклади до ліжок та залізні ліжка різних системів продає по найнижчих цінах фабрика фірми

ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР
Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 286-38

Бровнінґ „Перун“

Ґочно після рисунку
ТІЛЬКИ ЗОЛ. 6.95
Автоматичний бровнінґ „ПЕРУН“ з безпечником, то сензація 1937 року!

Модель бельґійський! Тип 6 мм.! Стріляє до мети кульками, при цім автомат викидає вистрілені гільзи! Має безпечник оборотовий, який забезпечує перед мимовільним стрілом! Великий гук! Ідеальна оборона перед нападом! Люксусове виконання: люфа прегарно бронірована, ручки покриті блискучим бакелітом. Вага 250 гр., довжина 10 цм., ширина 7 цм. Ціна автомату „ПЕРУН“ тільки зол. 5.95. 2 штуки — 18.50. Сотня стрілен зол. 3.65. Дозволу старостива не треба. Платиться при відборі. Адреса: Przedst. fabr. „Perfectwach“ — Warszawa I, ul. Mariańska 11, т. 1, Dz. D.

УВАГА! Вистерігайтеся дешевої але безвартісної тандити! Жадайте тільки автоматів „ПЕРУН“.
850

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

С. МАРІЯШ
заведення для шльосарсько-механічного промислу та виробів **сіток** всілякого роду. 4—5
Спецяльність: ХВИЛЯСТІ СІТКИ
Львів, Городецька 41. Тел. 245-02.

РУБІН НАХТ
ПЕРЕМИШЛЬ
Казимирівська 12, тел. 12-74
проголошує
ТИЖДЕНЬ
ШОВКОВОГО
БІЛЛЯ
890 1—1

ЧОМУ?! всі хорі на пропуклину звертаються лише до заведення спеціяльних бандажів

ФРАЙЛІХ
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГОРОДЕЦЬКА Ч. 35.

Бо це заведення найстарше в Польщі робить бандажі під гарантією, на основі свого власного винаходу і патенту, за що в доказ признання дістало золоті медалі, різні диплюми, почесний докторат і безліч похвал ВП. Професорів, Лікарів та великих достойників.

„ҐАЛЯНТЕРІЯ“
В. Дучинський
Перемишль
Казимирівська 26

Єдине джерело наймодніших та тривалих ґалянтерійних — товарів —

Єдиний український маґазин „МАНУФАКТУРА“
пл. Капітульна 3. (напроти рим.-кат. катедри)
під управою О. Стефановича
поручає вовни на суконні та жіночі костюми, сукна на вбрання мужеські з фабрик Бельських. Великий вибір, ціни низькі.

Без огляду на велику зміну ціни вовни фабрика килимів
Ст. Ґалана в Глинянах 3—5
у всіх своїх крамницях продає **килими по знижених цінах.**
Тайна лежить в тому, що управа фабрики в час придбала значні засоби сирівця і тепер може виробляти прекрасні КИЛИМИ з найліпшої вовни по дешевих цінах. — ГОЛОВНІ КРАМНИЦІ ПРОДАЖІ: Львів, вул. Сикстуська 20, Люблин, вул. Сташіца 1, Варшава, Фоша 8, Катовиці, вул. Косцюшка 3. — Летючі виставки і продаж по всіх великих містах держави. СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ: Виріб килимів для прикраси церков і цілі стилеві ґарнітури для пансіонів і віль. На складі великий вибір кап ПІВҐОБЕЛІНОВИХ на ліжка, накрить на столи, портієри і ламбрекіни. Також лляні обруси та рушники у нових гарних взорах.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!
МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню
концесіонований малярський мистець
Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3 Тел. 242-99.
Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту.

ТАТРА самоходи 3—5
„Zündapp“ і „Sokół“ мотоцикли
заступники на Східну Галичину
Скотт і Павловський — Львів, Академічна 5.
Оферти на пожадання

Жалюзії склепові всіх родів
також **МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ**
поручає Фабрика „FABROL“ Львів, вул. Б. Ґольдмана 3. тел. 206-29
Ціни конкуренційні. Цінники на бажання

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій
ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 15а
Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла“ дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Блощиці нищить радикально
СВІЧКА С-ҐАЗ
„САНОС“, Львів, Кл. Танської 1.
Всюди можна дістати інформації безплатно.

КІР
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

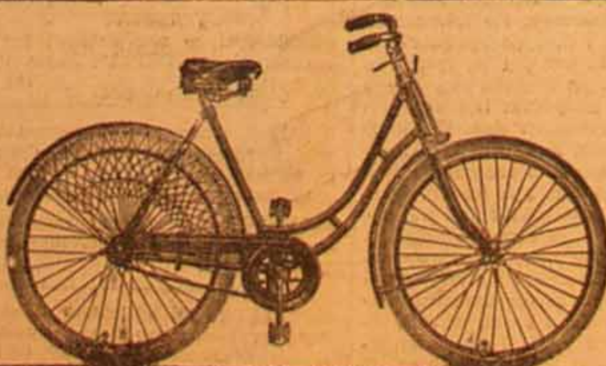
ТІЛЬКИ — РИНОК Ч. 33
НАЙБІЛЬШИЙ вибір мужеських і жіночих новостей. НАЙЛІПШІ товари. НАЙНИЖЧІ ціни у відомім фабричнім складі СУКНА і ВОВНЯНИХ ТОВАРІВ фірми:
І. ВАЛЛЯХ і СИН
Львів, Ринок ч. 33. Тел. 247-18.
ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА. — Рік ос. 1841. Жадних філій не маємо.

МОТОЦИКЛІ T W N
найновіші моделі на рік 1937

продає
І. Міхальський
Львів, Фредра 7, тел. 207—43
Ґенеральний представник машин до писання і мотоциклів „Triumph“. 4—5

ВЕСНА
і нове вбрання йдуть у парі! Нові взори та десені — постійно на складі.
На бажання висилаємо даром зразки товарів.
Висилковий Дім
Е. Ф. БОРИС
Перемишль
пч. скр. 185.

УВАГА
З причини кризи знижені ціни роверів, які продаємо по такій ціні

ТОРПЕДО	95·— зл. гот.
РОЙАЛЬ	130·— „ „
КОРДІЯН	123·— „ „
ІМПЕРАТОР	120·— „ „
КАМІНЬСКІ бальон мод. 1937	120·— „ „
МАРАТОН	125·— „ „
АСТРА	135·— „ „
АСТРА бальон	145·— „ „
ЯНУС хром.	175·— „ „
МУНДУС	160·— „ „

НА ДОГІДНІ СПЛАТИ
Катальоги на бажання даром.

БРАТИ КАГАНЕ, Тернопіль, Площа Собіського ч. 21. — Тел. 321.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.